

Tota la Sagrera

ASSOCIACIÓ DE VEÏNS I VEÏNES DE LA SAGRERA

NÚM. 184 • JULIOL 2020

LA SAGRERA CONFINADA

FOTO: DENÍS MATAS

TECNOCASA

FRANCHISING NETWORK

VENDEMOS
UN PISO CADA
40 MINUTOS

VALORACIONES GRATUITAS
CON ASESORAMIENTO
INTEGRAL

CONFÍA EN EL VERDE

 TECNOCASA.ES

RED EN FRANQUICIA DE INFORMACIONES INMOBILIARIAS.
CADA FRANQUICIADO ES UNA PERSONA JURÍDICA,
HABERSE REGISTRADO EN EL REGISTRO DE FRANQUICIADOS.
*35.000 COMPRAVENTAS INTERMEDIADAS EN 2018

FRANQUICIADO: Estudi Sagrera-Martí Molins, S.L.
C/Martí Molins, 39 - local / BARCELONA
Telf: 93 351 07 50 Mail: ba001@tecnocasa.es

FRANQUICIADO: Finques Balista S.L.
C/Biscaia, 341-343 - local / BARCELONA
Telf: 93 408 73 86 Mail: baal0@tecnocasa.es

PRÓXIMA APERTURA EN SANT MARTÍ
C/Cantabria, 39 - local / BARCELONA - 680 151 721

Edita:

Associació de Veïns i Veïnes de la Sagrera

Equip de redacció:

Agustí Carrillo, Jaume Matas, Oleguer Méndez,
José Barbero, Antonio Ibáñez.

Redactors:

Jaume Matas, M. Teresa Martínez, Marea Blanca,
Jordi Vilagut, Elena Bigas, Agustí Badia,
Agustí Carrillo, Maria Sisternas, Josep Barbero,
Torre de la Sagrera, AVV de la Sagrera,
Mossos d'Esquadra, SAM Claret, Jordi Aragonès,
Banc del Temps de la Sagrera, FAVB, Joan Pallarès
Nau Ivanow, Benjamí Mercader,
Biblioteca La Sagrera-Marina Clotet, Roser Solé,
La Sagrera Es Mou, Photosagrera,
Centre Normalització Lingüística, Susanna Serra,
Xavier Basiana, Isaac Herrero, Denís Matas

Correcció:

Agustí Carrillo

Publicitat:

Francisco Jiménez · 686 041 302

Maquetació revista:

Nora Grijalba

Associació de Veïns de la Sagrera:

Casal de Barri Torre de la Sagrera
Carrer Berenguer de Palou, 64-66
Barcelona 08027 - Tel. 93 408 13 34
avv.lasagrera@gmail.com

Blog de l'Associació

www.avvlasagrera.com
avv.lasagrera.bcn@gmail.com

e-mail revista Veïns de la Sagrera:

totalasagrera@gmail.com

Facebook:

Associació de veïns i veïnes de la Sagrera

Imprimeix:

Grama Graf SCCL · Tel. 93 389 94 67
Dipòsit legal: b-19006-2012

La revista TOTA LA SAGRERA i l'AVV
no es fan responsables del contingut
de les informacions signades pels
redactors, col·laboradors o particulars.

EDITORIAL N. 184

JULIOL 2020

UNA OPORTUNITAT PER A LA REFLEXIÓ

A hores d'ara resulta difícil albirar el dia en què la pandèmia del coronavirus Covid-19 esdevingui un record del passat. Les conseqüències d'aquesta crisi global, que afecta tots i no entén de nacionalitats, ètnies, conviccions o patrimonis, són difícils d'imaginar. Però, quan arribi aquest dia, haurem canviat substancialment? O la societat tornarà a les seves inèrcies de sempre?

Podria aquesta pandèmia global donar lloc a una mena de revolució social? Una revolució tan inèdita com la pròpia pandèmia, que fos escomesa sense estridències i es veiés consumada mitjançant grans reformes; que contemplés unes regles de joc no només determinades pels interessos estrictament econòmics; que generés un nou contracte social, presidit per les prioritats vitals de tots els ciutadans.

Aquesta crisi que no té precedents, pot fer-nos comprendre que l'actual desigualtat social, cada vegada més acusada, no pot perpetuar-se a mig i llarg termini. Els beneficis desmesurats de l'especulació han de tendir a moderar-se i no suposar l'únic model social a seguir.

També pot contribuir que tinguem una major consciència dels problemes del canvi climàtic. Té sentit que els nostres avions col·lapsin l'espai aeri i que els nostres carrers no donin l'abast per a un ingent nombre de cotxes?

Potser descobrim que no té sentit desplaçar-se sense necessitat; que les noves tecnologies ens permeten comunicar-nos i treballar des del nostre lloc habitual; que el plaer de viatjar no és directament proporcional a la distància del nostre destí; que potser advertim que les desorbitades inversions en despeses militars no serveixen per a res; que resulta molt més rendible per a tots invertir en ciència i innovació, cultura i educació, a més de dotar al sistema sanitari públic amb els recursos necessaris. Repensem-nos les inversions i establim prioritats.

Aprofitem aquesta inusitada conjuntura per reflexionar sobre els nostres autèntics interessos i revisar la nostra escala de valors. **"Rendibilitzem aquest malaurat setge"** per meditar sobre com subscriure un pacte social de nou encuny, més enllà de fórmules decadents i obsoletes que resulten cada vegada més disfuncionals.

I ara permeteu-me que acabi aquest editorial donant-li l'enhorabona, en nom de tota la Junta de l'AVV, a l'amic Josep Barbero, que ha estat proposat en el darrer consell plenari del Districte a l'atorgament de la Medalla d'Honor de la ciutat de Barcelona per l'any 2020. Treballar al costat d'ell és tot un luxe; incansable, col·laborador i sempre a punt per lluitar pel barri. Merescuda medalla, Josep. FELICITATS!

JAUME MATAS PEDRA | PRESIDENT AVV LA SAGRERA

Els nostres horaris d'atenció a les veïnes i veïns:
Dilluns, dimecres i divendres de 18:00 h a 20:00 h

Ens trobaràs:
Casal de Barri Torre de La Sagrera
Carrer Berenguer de Palou, 64-66-Barcelona 08027
Telèfon 93 408 13 34

Escriu-nos al correu:
avv.lasagrera@gmail.com

El nostre web:
www.avvlasagrera.com

19 DESDE BARCELONA

M. Teresa Martínez Ruiz, viu a Horta (Barcelona), és metgessa i activista veïnal, i ens ha cedit amablement l'article per a la seva publicació a *Tota la Sagrera*.

A estas alturas de la crisis ya han corrido ríos de tinta con apuntes desde todos los ángulos. La pandemia del COVID-19 ha generado simultáneamente una *infodemia* que a su vez ha devenido en *infotoxicidad*. Tras más de tres meses de compulsiva lectura de documentos técnicos, artículos científicos y de opinión de aquí, allá y acullá, tengo más dudas que certezas.

Sin pretensión de ser exhaustiva, me voy a centrar en aquellos aspectos que más me han hecho reflexionar, como profesional de un complejo sanitario público de Nou Barris y como activista vecinal de Barcelona. Para ello me ayudaré de diferentes apartados temáticos, intentando aportar la información mínima de contexto que ayude a situarse al lector no familiarizado con el sector salud en general y con el de Catalunya y Barcelona en particular.

¿CÓMO SE GOBERNÓ EL SISTEMA SANITARIO PÚBLICO DE SALUD EN BARCELONA?

El Sistema Nacional de Salud español se empezó a gestar a partir de la ambiciosa Ley General de Sanidad de 1986, que nunca se llegó a desarrollar plenamente y por el camino se fue perdiendo parte de su espíritu. Así, hoy en día, nos encontramos ante un sistema *fragmentado en el aseguramiento* (Instituto Nacional de la Seguridad Social o INSS, mutualidades públicas como **MUFACE**, etc.), *por permitir la concurrencia de diferentes opciones de cobertura, y fragmentado en la provisión* (urgencias, atención especializada, **Atención Primaria de Salud**...), *al permitir la concurrencia de diversidad de proveedores* (este último aspecto muy desigual entre Comunidades Autónomas).

La red de proveedores de servicios sanitarios públicos en Catalunya, y muy especialmente en Barcelona, *está totalmente atomizada*, tanto horizontalmente (en una misma línea asistencial) como verticalmente (entre diferentes líneas asistenciales) debido a la concurrencia de múltiples empresas proveedoras de servicios, de diferente naturaleza jurídica. El nivel menos fragmentado es el nivel asisten-

cial de la **Atención Primaria de Salud** (APS), donde en la ciudad de Barcelona el 71% de los **Equipos de Atención Primaria** (EAP) están gestionados por el Institut Català de la Salut (ICS), popularmente conocido como "el 100% público". Además se da la circunstancia que, en Barcelona, el ICS tan sólo cuenta con el **Hospital Universitari de la Vall d'Hebron**.

En Barcelona, la ordenación de la cartera pública de servicios sanitarios y la articulación de los proveedores es responsabilidad del **Consorci Sanitari de Barcelona** (CSB), organismo del **Servei Català de la Salut** (CatSalut) para la ciudad de Barcelona, integrado por la Generalitat y el Ayuntamiento, y que se organiza en cuatro **Áreas Integrales de Salud** (AIS).

Desde el comienzo de la crisis y hasta principios de abril fue un periodo de extrema incertidumbre por la falta de directrices claras, que propició una suerte de libre albedrío en las diferentes empresas proveedoras, condicionado, a su vez, por la capacidad de las direcciones de los diferentes centros en comprender la gravedad de la situación y en articular un sistema eficaz de toma de decisiones. En definitiva la *focalización y asignación de los recursos en las primeras semanas fue una respuesta a intereses no siempre alineados en aras de la salud pública*.

A nivel de centros, la *falta de directrices precisas tempranas* tensionó fuertemente algunas entidades proveedoras, sobre todo a aquellas con diferentes niveles asistenciales de provisión (urgencias, atención especializada, atención sociosanitaria, atención primaria...) y diferentes poblaciones y territorios de referencia. Ello provocó una suerte de *competencia interna en las organizaciones por los recursos escasos tanto humanos, como tecnológicos y materiales como Equipos de Protección Individual* (EPIs). En estas circunstancias suele ganar la reactividad y la respuesta a lo urgente que tengamos a la vista.

A nivel territorial, ante la *tardanza de planes de contingencia*, prácticamente *todo el sistema giró rápidamente de forma reactiva alrededor de las necesidades de los 4 grandes hospitales de alta tecnología de Barcelona*, uno por **Área In-**

tegral de Salud (AIS). En definitiva el sistema se centró en el vértice del iceberg, obviando la parte subyacente, mucho mayor y con multiplicidad de graves problemas por la desatención o por efectos colaterales que poco a poco irán emergiendo en sucesivas oleadas de problemas mucho más persistentes en el tiempo.

Catalunya tiene planes de protección civil para casi todo, pero no para epidemias y pandemias. Como ejemplo, se puede destacar que, desde hacía dos años, Barcelona contaba con un **Plan para Incidentes de Múltiples Afectados (IMA)**, pensado para hacer frente a un eventual atentado terrorista de gran envergadura. Posiblemente, si desde el principio se hubiese activado una suerte de *mando único por territorio* (como reclamó el activismo vecinal) y como los previstos en los diferentes planes de protección civil existentes y se hubiese dado un *mayor protagonismo y recursos a la Salud Pública, no nos hubiéramos centrado tanto en el vértice del iceberg.*

Las orientaciones precisas de Salud Pública y del CatSalut para la elaboración de planes de contingencias territoriales, tardaron casi un mes en concretarse. *Se perdió un tiempo irrecuperable en una situación de epidemia.*

Cabe resaltar el papel vertebrador que desempeñó el Institut Català de la Salut (ICS) que gracias a su capacidad (por ser el mayor proveedor público con una organización integrada y repartida en mayor o menor medida por todo el territorio) facilitó la articulación logística y asistencial. De lo cual se beneficiaron otras empresas proveedoras y con ello la población.

¿QUÉ PASÓ CON LA ATENCIÓN PRIMARIA DE SALUD?

En la ciudad de Barcelona existen 69 **Áreas Básicas de Salud (ABS)** cada una de ellas responsabilidad de un Equipo de Atención Primaria (EAP) para dar cobertura a la mayor parte del 1.636.762 habitantes que tengan asignado un/a médico/a del Servei Català de Salut (CatSalut).

Tras años de reivindicaciones profesionales y ciudadanas en torno a la necesidad de fortalecer la Atención Primaria de Salud (APS), el 2019 empezó a materializarse el inicio de un aumento de los recursos asignados a los EAP,

consiguiendo muchos de ellos, principalmente los del Institut Català de la Salut (ICS), bajar a unas 1.400 personas asignadas por profesional. Ello probablemente fue uno de los elementos facilitadores en la contención de la pandemia por parte de la APS y de que no colapsase.

Desde un punto de vista funcional, en relación con la pandemia del COVID-19, los Equipos de Atención Primaria (EAP) de la Ciudad de Barcelona se pueden dividir entre los que utilizan el sistema de informático público de gestión clínica (**eCAP**) y los que utilizan un sistema diferente, estos últimos se corresponden con los 10 EAP gestionados por **Equipos de Base Asociativa (EBAs)**, de capital privado.

La percepción, desde el primer momento, fue que el Institut Català de la Salut (ICS) *tiraba del carro*, trabajando intensivamente en integrar todas las fuentes de información clínica disponibles y *facilitar a los profesionales de atención primaria la identificación y seguimiento de las personas con cualquier tipología de caso de COVID-19.* Diariamente los profesionales de los EAP que trabajaban con eCAP, disponían de los listados de las personas en relación con el COVID-19 por ubicación. En semanas, se avanzaron proyectos que, en condiciones normales, hubiesen necesitado meses. Todos ellos orientados a facilitar la atención proactiva y no presencial, de todo tipo.

Hasta el último momento pendió la espada de Damocles sobre el cierre de Centros de Atención Primaria (CAP), que finalmente no se dio. Cierre que hubiese acontecido de haberse abierto el **Espai Fira Salut** ("nuestro IFEMA"). Posiblemente una de las claves de que no fuera necesario abrir Fira se debió a la contención proactiva de los profesionales de la atención primaria, que consiguieron frenar la demanda hospitalaria antes de requerirse más camas. De hecho los cuatro **Pavellons-Salut** (hospitales de campaña) que se habilitaron en Barcelona (a partir de la transformación de centros polideportivos próximos a cada uno de los grandes hospitales) nunca se llenaron del todo.

Sí que algunos CAP cerraron transitoriamente algunas semanas, debido al elevado número de bajas laborales iniciales. Pero posteriormente todos estuvieron abiertos de 8 a 20 h de lunes a viernes y la gran mayoría también los sábados y domingos de 9 a 17 h. Para contener los casos de COVID-19, la Atención Primaria de Salud (APS) también contó con los diferentes dispositivos para la atención domiciliaria y con los **CUAP** (Centros de Urgencias de Atención Primaria) abiertos 365 días x 24h y que disponen de pruebas de laboratorio y radiología simple.

El aspecto principal a reflexionar es sobre la fractura digital y la equidad de acceso. No todas las personas disponen de la capacidad de acceder a la tecnología necesaria para la atención no presencial. A parte del impacto de este tipo de visitas pueda tener en la efectividad de la actuación profesional.

¿QUÉ PASÓ CON LOS CENTROS SOCIO SANITARIOS?

El sistema sanitario público catalán cuenta, desde hace años, con un nivel de hospitalización para cuidados intermedios que hace de interfase entre los cuidados de hospitalización agudos y los cuidados domiciliarios o residenciales. En los **centros sociosanitarios** existe una diversificación de servicios adaptados a la necesidad de las personas ingresadas, con una diferente intensidad de cuidados que van desde cuidados de media estancia polivalente, cuidados de larga estancia, hasta cuidados paliativos. En Barcelona existen 14 centros sociosanitarios de los cuales tres son gestionados por empresas de capital público y los once restantes por empresas de capital privado.

Desde hace años el activismo ciudadano viene denunciando las deficiencias en algunos de estos centros, que se concentran principalmente, en bajos ratios de personal, mala calidad de la comida y insuficiente mantenimiento de las instalaciones. Está aún pendiente que el **Consorci Sanitari de Barcelona** (CSB) realice auditorias a todos estos centros (a las que se comprometió en 2017).

Prácticamente todos los centros sociosanitarios abrieron sus puertas para ingresar el máximo número de pacientes derivados de los hospitales de agudos. Pero no todos los pacientes que en ese momento permanecían ingresados en los centros se pudieron dar de alta. Y a pesar de los esfuerzos, los sistemas de sectorización de COVID y no COVID que se implantaron no funcionaron del todo y en pocas semanas el COVID se extendió *como el fuego* por todos los espacios, dando lugar a *numerosas infecciones nosocomiales* (las contraídas por contagio en los propios centros sanitarios).

A mi juicio, una de las principales causas pudo derivar de la *insuficiente protección y adiestramiento de todos los profesionales de los centros* (asistenciales y no asistenciales). Más adelante planteo algunas consideraciones en relación a la prevención de riesgos laborales.

Igualmente falló la gobernanza en este nivel, posiblemente dificultada por no disponer de un mayor conocimiento previo de las capacidades reales y del funcionamiento real operativo de estos centros, los cuales

comparten algunas características y riesgos con las residencias: personas de edad avanzada y ratios de personal muy ajustados que se compensaban con la ayuda de familiares y cuidadores pagados por ellos. Ayudas imposibles de disponer en situación de confinamiento. Posiblemente si se hubiese dispuesto de ese conocimiento previo, hubiese facilitado la sectorización de los centros, en centros COVID i No COVID.

A este nivel, uno de los efectos colaterales adversos, no menor, pendiente de visibilizar y analizar, son los casos de COVID-19 nosocomiales y su evolución. En general, está pendiente de aflorar toda *la iatrogenia* (efectos adversos) *provocada por el contacto con los propios servicios sanitarios*.

¿QUÉ PASÓ CON LAS RESIDENCIAS?

Las **residencias** en la ciudad de Barcelona merecerían un artículo ex profeso. Para situar rápidamente al lector, hay que saber que en Barcelona hay un total de 292 *residencias geriátricas* con una capacidad de unas 13.500 plazas y con *dos modelos de provisión de servicios sanitarios*:

a) Uno basado en lo previsto en el marco legal del sistema nacional de salud, es decir, la provisión de la cartera de servicios de la Atención Primaria de Salud (APS) desde los Equipos de Atención Primaria (EAP) *de las Áreas Básicas de Salud (ABS)*. Este modelo afecta a las personas que viven en las residencias gestionados por EBAs (de capital privado). En esta situación están 89 residencias geriátricas.

b) Y otro basado en un acuerdo alcanzado en 2009 entre el Servicio Catalán de la Salud, Instituto Catalán de la Salud y la empresa **Mutuam**, por el que se traspasa la provisión de servicios de atención primaria a los *Equipos de Atención Residencial (EAR) de Mutuam*. Este segundo modelo afecta a 203 *residencias geriátricas*.

Nuevamente se detectaron en este ámbito fallos en la gobernanza. A principios de marzo, el Consorci Sanitari de Barcelona (CSB) convocó una reunión con todos los proveedores de servicios de atención primaria de Barcelona, a fin de dar las instrucciones iniciales de coordinación y de actuación ante el previsible aumento de la demanda de atención urgente a domicilio. Se informó explícitamente que la atención urgente a domicilio no incluía a personas institucionalizadas en residencias. Ello a pesar de la solicitud de Mutuam de que también se incluyesen las residencias.

A inicio de abril Mutuam colapsa, ante el aumento de demanda de atención. Contactan con los CAP del territorio para poner sobre aviso que no están atendiendo a las personas que viven en residencias y que vayan los profesionales de atención primaria. El traspaso de responsabilidades,

inicialmente informal, fluyó sin aparente dificultad hacia los CAP del Institut Català de la Salut (ICS), pero no fue así en todo el resto de territorios, especialmente en aquellos en que había proveedores que gestionaban diferentes líneas asistenciales y que ya habían reforzado recursos en otra línea asistencial distinta de la atención primaria.

Esta circunstancia y la dilación del Consorci Sanitari de Barcelona (CSB) en dar órdenes claras, directas y explícitas para aplicar sus propias instrucciones tensionó más de la cuenta algún CAP, hasta el punto de que, el hecho de salir a socorrer a residentes en franca situación de riesgo, desembocó en el despido de la directora de un CAP. Ello a pesar de alertar previamente a altas instancias directivas sobre la situación de la residencia.

Tras la aparente desaparición de los Equipos de Atención Residencial (EAR) de Mutuam, hasta la fecha, los EAP no han recibido información por parte del CatSalut de los recursos adicionales con que serán dotados para volver a dar cobertura de la cartera de servicios de atención primaria a la población que vive en residencias.

¿QUÉ PASÓ CON LA SALUD LABORAL?

Al igual que a nivel macro los presupuestos de salud pública son la hermana pobre del sistema y que los equipos de las direcciones de salud pública se vieron prontamente desbordados, lo mismo pudo acontecer, a nivel micro, en muchos centros sanitarios donde los recursos para la prevención de riesgos laborales no fueron incrementados oportunamente y en concordancia al sustancial incremento de las nuevas necesidades derivadas de la pandemia.

Además de la consabida y gravísima falta de equipos de protección individual (EPI) y de tests, no todas las empresas reforzaron oportunamente los servicios de prevención de riesgos laborales. O se reforzaron parcialmente con el apoyo de los delegados sindicales de los trabajadores.

La insuficiencia de recursos dificultó el adiestramiento en autoprotección de forma efectiva y continuada a todos los profesionales. Esta formación se vio también dificultada por la alta rotación de los profesionales en los servicios sanitarios de mayor exposición al virus (urgencias y atención primaria). Rotación provocada por el elevado número de bajas por contagios y cuarentenas preventivas derivados de la falta de equipos de protección individual (EPI).

Estos déficits en la protección de la salud laboral fue más acentuado para los profesionales de servicios contratados a través de empresas externas (lo que se conoce como servicios externalizados), como habitualmente pueden ser: limpieza, mantenimiento, seguridad... Estos trabajadores tuvieron que ser protegidos inicialmente por los centros sanitarios en los que prestaban los servicios.

Las actuaciones en prevención de riesgos laborales forman parte sustancial de las estrategias de calidad asistencial y seguridad del paciente, siendo imprescindibles para poder minimizar riesgos tanto en la seguridad de los profesionales sanitarios como la de los pacientes. Son vasos comunicantes.

En cuanto al seguimiento de las bajas laborales, los requerimientos se centraron en las bajas relacionadas con el COVID-19 (ya sea por contagio o por contacto de riesgo con el coronavirus). Está pendiente cuantificar y profundizar en el análisis de las causas de la bajas por los motivos no COVID, que podrían ser una gran fuente de información para planificar futuras actuaciones.

Es importante recordar que todas las consideraciones y facilidades que se recogieron en las diferentes normas reguladoras del trabajo en el estado de alarma: teletrabajo, conciliación, convivencia con personas de riesgo..., no fueron de aplicación en los profesionales sanitarios. Que vieron alterados sustancialmente sus condiciones de trabajo, tanto en lo que respecta a la participación en la toma de decisiones, como en los que respecta a la jornada laboral, las funciones y a las condiciones ambientales. Es necesario reflexionar sobre cuáles son los límites.

REFLEXIONES FINALES ANTE LA PANDEMIA

- No estábamos preparados. Todos los niveles de decisión mintieron, por múltiples motivos, como podrían ser: miedo al caos, incompetencia, indolencia, paternalismo...
- La forma de morir impuesta ha sido indigna.
- Los profesionales de la salud no son héroes, también tienen derechos, familia y miedo.
- *La primera ola de la pandemia ya está amainando* (la famosa curva se aplana). Es hora de dejar de lado sectarismos de todo tipo y *prepararnos para el resto de olas* que ya están emergiendo con fuerza:
- 2ª ola: problemas de salud demorados por restricciones de recursos;
- 3ª ola: secuelas de la desatención de problemas crónicos de salud;
- 4ª ola: síndrome de estrés post-traumático, *burnout* (síndrome de estar quemado), problemas de salud mental, problemas derivados de la crisis económica y las desigualdades sobre la salud;
- 5ª ola: complicaciones crónicas del COVID-19 (síndrome post COVID-19)

Esperemos que *se analicen objetivamente las causas* de la expansión del COVID-19, de las muertes, de las condiciones en las que estas muertes se produjeron; de los fallos en la gobernanza, de la iatrogenia, de las bajas laborales y de todos los problemas colaterales derivados de esta crisis.

Sin olvidar en este análisis los problemas estructurales que limitaron gravemente la rapidez en la respuesta. Como por ejemplo el infra-financiamiento de los servicios de salud pública en general (y de prevención de riesgos laborales en particular) y la fragmentación del sistema sanitario público, ya que ambos han actuado como condicionantes de la salud.

Es urgente, por parte de todos los niveles de gobierno, preparar planes de prevención y planes de contingencia para enfrentar pandemias (como los que protección civil ya tiene para otro tipo de emergencias) para evitar que nuestro sistema de vida pueda colapsar. Por no estar preparados hemos visto afectada gravemente la seguridad ciudadana y los cimientos de convivencia de nuestra sociedad. No nos debería volver a pasar. Como se dice en

salud pública: *"los brotes son inevitables, las epidemias no"*.

Es importante, dotarnos de un *marco sólido ético y democrático* de consenso para decidir cómo actuar la próxima vez, a todos los niveles de la sociedad, e impulsar políticas de choque contra el aumento de desigualdades a fin de *garantizar una vida digna y una muerte digna para todos los ciudadanos*.

En un sector que mueve una ingente cantidad de recursos públicos es crítico el activismo ciudadano para exigir transparencia y espacios de participación (y vigilancia) en todos los niveles de decisión. A todos nos debería incumbir tener nociones de la organización de nuestro sistema público de salud y vigilar que los recursos públicos se destinen verdaderamente a dar respuesta a las necesidades de la población. De otro modo nos arriesgamos a que las decisiones sean únicamente tomadas por actores y grupos de interés (políticos, sindicatos, asesores técnicos, empleados públicos, empresarios, multinacionales, universidades, colegios profesionales...) que frecuentemente no serán usuarios o no en las mismas condiciones de acceso que la mayoría de los usuarios a los que van destinados los servicios que diseñan.

En un sistema verdaderamente democráticos los ciudadanos debemos poder influir más directamente y exigir que se tengan en cuenta nuestras preferencias sobre cómo queremos vivir y morir.

Centre Veterinari
La Sagrera

DE DILLUNS A DIVENDRES
Matins: 11:00 a 13:00 h
Tardes: 17:30 a 20:30 h
DISSABTES
Matí: 11:00 a 13:00 h

Avda. Meridiana, 262
08027 Barcelona
Telf. 93 351 84 57

Bareche
Creators pastissers

C/Sant Antoni M^oClaret, 484
(Cantonada C/Hondures)

*Fes publicitat,
fes barri*

Ruiz Rodriguez s.e.p.

Obert de 9 a 21 hores
c/ Ciutat d'Elx 11
08027
Tel. i Fax. 933 497 840

"Sort és estar en el lloc i en el moment adequat"

Es fan reserves per entitats i empreses

**la FABRICA
de LA
SORT**

**Administració
de loteria N^o272**
c/Garcilaso, 39
Sagrera-Barcelona
Tel. 93 408 39 88
lafabricadelasort@gmail.com

Cal insistir en el fet que la pandèmia COVID-19 ha posat de manifest que l'atenció sanitària a les persones que viuen en els centres residencials **era i és molt deficient** (manca de referents i de continuïtat assistencial, polimedicació amb escàs control, ús excessiu de psicofàrmacs, trasllats innecessaris a serveis d'urgències hospitalaris...).

S'ha vulnerat el dret ciutadà d'accés a la cartera comú mínima de serveis sanitaris d'atenció primària del Sistema Nacional de Salut, recollits en una llei bàsica, entre els quals hi ha el dret a tenir i triar uns professionals (metges i infermera) de referència de l'atenció primària pública. Els responsables de Salut, els directes i els subsidiaris, **han incomplert les competències i funcions relacionades amb la qualitat i seguretat dels pacients i amb l'equitat d'accés als serveis** sanitaris, socials i de salut pública de les persones institucionalitzades.

Arran de l'elevat impacte en malaltia i en mortalitat que ha suposat el coronavirus, **s'ha requerit el traspàs de la gestió sanitària al Departament de Salut**, que ha permès fer arribar l'atenció sanitària a les persones residents, tot i que de manera tardana.

La intervenció de les metgesses i les infermeres dels centres d'atenció primària ha permès millorar la resposta sanitària a l'epidèmia, però ha suposat una **nova càrrega de treball** per a uns equips que ja anaven sobrecarregats de feina i escassos de professionals i de recursos.

Ara cal pensar en com es resol l'atenció sanitària en aquests centres dins del marc del sistema públic de salut, abandonant el model que ha actuat fins ara, de manera majoritària, basat en la concertació amb entitats privades i del tercer sector, que ha demostrat àmpliament les seves insuficiències i negligències.

EN AQUEST SENTIT DEMANEM:

- Que l'atenció sanitària als centres residencials de la gent gran i dependent **passi definitivament a dependre del Departament de Salut**.
- Que totes les persones que viuen en un centre residencial **recuperin el seu dret** com a ciutadanes i ciutadans a tenir unes professionals de referència de l'atenció primària del sistema públic de salut.
- Que els **equips d'atenció primària** (EAP) siguin els responsables de l'atenció sanitària a les persones residents. Que l'atenció continuada i urgent estigui també a càrrec dels serveis d'atenció primària.
- Que siguin les **professionals d'infermeria** les qui portin el pes de l'atenció perquè tenen capacitat i experiència per proporcionar les cures amb qualitat i liderar el treball en els centres residencials.

- Que el traspàs d'aquestes responsabilitats als EAP **vagi acompanyat dels recursos** econòmics, de personal i tècnics suficients per cobrir totes les necessitats, incloent les pal·liatives i psicosocials.
- Fer una **planificació acurada** de serveis i de recursos en funció dels centres existents a cada territori i àrea bàsica de salut.
- Que es garanteixin ara, **durant la pandèmia**, els recursos necessaris per desenvolupar les noves tasques encomanades a AP.
- Que es proporcioni **informació periòdica en els Consells de Salut territorials** sobre la situació sanitària en els centres residencials per part dels EAP, amb transparència i rendiment de comptes, al servei de la seguretat i la dignitat de les persones.
- Que es garanteixi la **informació necessària a les famílies** de les persones residents i la seva **participació** en la presa de decisions referents a les mesures assistencials que s'adopten.

Finalment, volem alertar sobre **qualsevol temptació de crear equips específics fora dels EAP**. Convé acabar amb l'actual fragmentació i diversitat d'equips assistencials, i traspasar els recursos que s'hi dediquen actualment als proveïdors d'atenció primària de cada zona, i incrementant-los quan faci falta.

Dirigim aquestes demandes als responsables dels Departaments de Salut, del Departament de Treball i Afers Socials i de l'ICS i els **demanen una reunió** per parlar i aprofundir en els temes exposats.

Signen aquest document: Coordinadora de la Marea Blanca de Catalunya, Federació d'Associacions de Veïns i Veïnes de Barcelona, Coordinadora de Residències 5 + 1, Fòrum Català d'Atenció Primària, Plataforma per la Defensa de la Sanitat Pública del Baix Vallès, Rebel·lió Atenció Primària, Xarxa de Dones per la Salut, Marea Blanca de Ponent i Pirineus, Grup Salut de la Regió Girona, Coordinadora SAP Muntanya, Coordinadora d'AVV i Entitats de Nou Barris, Santako Diu Prou, Federación de AAVV de Santa Coloma, Coordinadora de Grups de Dones (Santa Coloma Gramenet), SOS Gent Gran (Santa Coloma Gramenet), Sicom Solidaritat i comunicació, Plataforma d'Atenció Domiciliària de Catalunya, CONFAVC, Que No Pase Más, Dignitat Dependència, Plataforma en defensa de la Salut i la Sanitat Pública, el Prat de Llobregat, Jo Sí Sanitat Universal, Grup de Salut de Gràcia, Associació Veïnal Vila de Gràcia, Associació per a l'Acompanyament al Final de la Vida HospiceCat, Pactes de Silenci, Assemblea de Pensionistes de Gràcia.

15 DE MAIG DE 2020 - ENRIC FELIU

Correu de contacte: mareablancacatalunya@gmail.com

COMPATRIOTA SÒCRATES

Futbolistes de primera i ciutadans de segona. Així podríem resumir la desgràcia que ens ha caigut a sobre als qui ens crèiem que érem ciutadans de primera i hem quedat superats pels futbolistes de segona, que han tingut accés més fàcil als tests per a la Covid-19 que no pas els qui no remenem la pilota. Com també tot indica que ells gaudiran de privilegis en la mobilitat negats als qui estem subjectes al règim fiscal habitual.

Ens crèiem que tenim una sanitat imbatible. I, certament, tenim uns sanitaris que no mereixem i que no es mereixen els qui hi s'han volgut posar al capdavant d'aquesta pandèmia. Comencem per dalt de tot? ¿Per a què serveix l'OMS, un organisme que en circumstàncies normals hauria d'estar vetllant per preveure situacions com aquesta i evitar conseqüències com les que estem patint? Encara no he sentit que ningú en demanés la dimissió del seu director general, Tedros Adhanom, un home que es va permetre fer broma en una de les seves compareixences inicials i que alguna responsabilitat se li deu poder atribuir per les més de 320.000 morts (de moment).

Del Salvador què en podem dir? El nom ja és una ironia per a un ministre de Sanitat que ha de fer front a la més gran pandèmia del darrer segle. És normal que a algú que en el seu currículum només hi trobem nou mesos sense haver estat fora d'una poltrona política li colin mascaretes i tests defectuosos i l'enganyin com a un xinès... Com també és lògic que per a uns funcionaris, amb totes les lletres, que fa dècades que no negocien compres de material sanitari perquè les competències estan transfe-

rides els "robin" la cartera. De fet, a ells la cartera no els la prenen mai, perquè són els nostres diners els que es malbaraten. A ells només els preocupa la seva de cartera, la del "*ministerio*".

Són els mateixos que van malbaratar 4,5 milions d'euros (repeteix: 4,5 milions) en una campanya de propaganda; aquella tan carrinclona del "*este virus lo paramos unidos*", que vista l'evolució de la gestió d'aquesta crisi no tinc cap dubte que la identificació del virus amb el color groc (el mateix que el partit afí al Gobierno va instar la Junta Electoral fa dos anys mig) no fou casual. Sabien molt bé què feien amb aquesta campanya: silenciar els mitjans de comunicació, tapant-los la boca amb el sistema que aconsegueix més hermetisme: diners. Quinze dies després eren 15 milions d'euros (repeteix: 15 milions) els que el Gobierno de España pagava a les televisions privades, malgrat que l'any passat els destinataris d'aquesta... ajuda (?) van guanyar 329 milions d'euros. 329 milions més que el **Tota La Sagrera i La Sagrerina** junts.

Ja se sap: quan comença una guerra, la primera víctima és la veritat. I des de Madrid des del primer moment es va voler afrontar la crisi del coronavirus no com el que és, una pandèmia, sinó com un conflicte bèl·lic. És la millor manera de cohesionar la població, identificant un enemic comú i fent creure a la ciutadania que la solució passa per anar tots a una (no sé si "*grande y libre*") i per fiar la sort a aquells personatges que, en absència d'intel·ligència, només valoren allò que els penja (les medalles, per als malpensats). Així i repetir constantment la paraula "*compatriotas*", com s'ha encarregat de demostrar en les seves estèrils i reiterades compareixences l'encunyador de la ja cèlebre frase "el virus no sabe de fronteras", un element només a l'alçada del seu Salvador de Sanitat; per no parlar del funcionari a sou que ha volgut dilapidar la seva carrera mèdica a canvi de qui sap quant i que fou capaç de comparèixer davant l'opinió pública dient que Madrid i Catalunya acaparaven el 56% dels casos de coronavirus; una dada tan certa com que Madrid en concentrava el 43%. Però aquí el que menys importava era ser curós amb la informació, com tampoc no han estat curosos amb les dades, que es barregen de qualsevol manera amb l'única finalitat d'atabalar l'opinió pública que ja no sap si parlen de persones infectades, de donats d'alta, de morts totals, de morts als hospitals, a les residències d'avis... Tot plegat un desgavell.

En aquesta dèria informativa, de sobreinformació, també s'hi ha sumat la Generalitat. Ha arribat a ser tan carregós haver de suportar les compareixences diàries dels consellers... L'opinió pública vol estar informada, i això vol dir

aportar elements rellevants i no comparèixer per inèrcia o per sistema a diari abocant tot allò que tenen a mà només per fer creure a la població que estan treballant per fer front als problemes derivats de la pandèmia.

Perquè si quelcom ens quedarà d'aquestes setmanes o mesos viscuts és la sensació que les institucions no han estat a l'alçada. Sort en tenim de les persones que sí que han demostrat la seva professionalitat i compromís en hospitals, centres d'atenció primària, residències de la gent gran... Però molta sort, també, de la gent voluntària que, com a La Sagrera, s'ha mobilitzat per mirar de fer front a greus problemes que ja han començat a sorgir i que, lamentablement, tot indica que aniran creixent. Estic parlant no només de **La Sagrera Es Mou**, sinó, també, de la iniciativa sorgida a **La Floristeria**, a la Plaça Masadas, on s'ha estat repartint menjar a famílies necessitades davant la incapacitat de les instàncies oficials per donar resposta òptima a tothom. És molt greu que fins i tot des d'oficines municipals s'hagi recomanat a la gent que acudeixi a aquests punts, no us sembla?

A la Casa Gran segurament no es deuen haver preguntat mai per què als menjadors socials el 95% dels usuaris són homes. Allí els preocupa més ser políticament correctes, parlar d'usuaris i d'usuàries i moure's a força d'inèrcia electoral, la qual cosa equival a reivindicar el desconfinament prematur de sobreprotegits nens (i nenes), a forçar el restabliment prematur del mercat de pagès (i pageses) o a aplaudir que els propietaris de gossos (i propietàries de gosses) puguin gaudir del dret al passeig a l'hora que els plagui (i ocupant espais que no els corresponen, inclosos bancs, on abans només hi seien les persones). La seva política d'aparador per al turisme continua caient en el mateix centralisme de sempre, només comparable al madrileny i, si del que es tracta és d'aparentar afinitat sostenible, eixamplen voreres i carrils bici... a l'Eixample i Ciutat Vella. Perquè La Sagrera quedarà un cop més oblidada, malgrat els habituals conflictes circulatoris que s'aprecien a la Meridiana a determinats punts. És el que sol passar quan no trepitges el territori i governes des de la comoditat del despatx: perds perspectiva, et creus la teva realitat i penses que tot ho arreglaràs amb un concert tan virtual... com el pressupost anunciat. Un cop sabuda (part de) la veritat, l'estrella de la festa s'ha amagat tant com el personatge que li va permetre fa un any continuar com a abella reina de la comunitat; la mateixa que deia que no volia militars al Saló de l'Ensenyament i que ara ha guardat silenci davant el vergonyós espectacle de les compareixences de premsa d'uniformes i uniformades. Quan veus els teus

afins al poder, l'esperit crític s'esvaeix com la vida de l'abella en perdre el fibló.

La sagacitat municipal, la mateixa que els ha impedit recomanar als ciutadans que, per facilitar la distància social, circulin per les voreres de la seva dreta o facin les cues davant els comerços en paral·lel a les façanes; o la mateixa que evitava denunciar fins a l'abril els vehicles contaminants, els ha portat ara a anunciar que les motos veuran restringida la seva mobilitat. Fantàstic moment per a l'anunci: posem més pressió sobre el transport públic ara que viatjar-hi reclama més distància i comporta més riscos. Una distància, per cert, que molts ciclistes que sempre han reivindicat el metre i mig de respecte per part dels vehicles no són capaços d'observar envers els vianants.

És clar que, en l'actual context, on avui les mascaretes no calen, demà són recomanables i demà passat obligatòries; on les rebaixes ara no i després sí, no us sorprengui que la setmana que ve sigui exigible circular amb moto, en especial si hi ha eleccions a la vista i els gurus de torn els diuen que la proposta és rendible.

Més o menys com el que ha fet, sis-cents cinquanta quilòmetres més enllà, un altre personatge mediocre que ha aconseguit fer-se notar a força de veure qui la diu més grossa. La "dolorosa" és una de les imatges que ens quedarà d'aquesta etapa, com el paper higiènic, potser perquè ambdues en el fons van unides i exemplificant el nivell de país...

I a mida que hem anat avançant en aquest trànsit hem anat constatant que les certeses d'abans són ara incerteses. Que el benestar que ens prometia l'Estat ara amenaça amb esdevenir malestar. Que esperàvem lideratges per als reptes del segle XXI, distrets amb les tecnologies i les pantalles, hem situat al capdavant qüestionables personatges que, al marge de la manca d'ètica, exhibeixen un lamentable nivell i fien el seu futur professional a apel·lar tot sovint els "*compatriotas*". Personal voluble, mogut només per interessos individuals i electorals, que avui et diuen sí i demà et diuen no; elements que, lluny d'intentar executar una obra magistral a través de l'harmonia orquestral només aconsegueixen desconcertar la ciutadania i transmetre inseguretat amb la seva batuta dubitativa. Ja no sabem res; o, el que és pitjor, no sabem si allò que sabíem era cert. Tot és inseguretat i incertesa. Com deia en Sòcrates, l'existència del qual molts escolars deuen ignorar (i més a partir d'ara, quan els han robat, pel cap baix, mig curs), "només sé que no sé res".

UN CONCERT 50 CANÇONS, 50 CANÇONS UN CONCERT

EMOCIONS VISCUEDES

A les vuit en punt sortim al balcó, aplaudim amb ganes i sinceritat al personal sanitari i, per extensió, a totes les persones que tenen cura de nosaltres. Que desvalgudes ens sentim davant l'atac imprevisible d'un virus maleït, que se'ns fica a tots els racons i ataca, de vegades, mortalment a persones vulnerables o no.

Amb el cor encongit per les notícies que no paren d'arribar de persones estimades, conegudes o desconegudes, que han estat infectades, sortir al balcó i aplaudir durant uns minuts ens calma l'angoixa. És un acte col·lectiu i multitudinari. Ens agrada saber-nos part de la societat. Obrim la finestra, sortim al balcó i ens trobem menys confinats.

S'acaben els aplaudiments, des d'un balcó d'una finca del carrer Malats de Sant Andreu s'escampen els acords d'una guitarra i una veu clara i diàfana ens anuncia que cantarà "Boig per tu", dedicat a les persones que ens cuiden i per a tots nosaltres veïnes i veïns.

La melodia s'escampa i penetra per totes les finestres i balcons; el veïnatge es queda palplantat a escoltar l'ofertament generós. El silenci és absolut, notem com els pèls s'ericen, com la gola s'estreny per un plor contingut. La cançó no és trista i ens encomana el seu ritme, la fantasia i les ganes de viure. Deixem d'estar tensos i el cos, de manera involuntària, segueix el ritme de la música.

Quan la cantant acaba la cançó, talment com si estigués en el més gran dels escenaris, sorgeixen aplaudiments, visques i paraules d'agraïment. Ella, solemnement, amb la guitarra a la mà, anuncia que hi haurà un vis. Ens emplaça a l'endemà a la mateixa hora.

És un concert diluït en el temps, cada dia una cançó i cada cançó una sorpresa.

- Avui cantaré amb la meua filla, la Nora de set anys, la cançó "Escriurem" i la dediquem a l'Aina, la cosineta de la Nora. En un mòbil posat al faristol es veu la imatge del tiet i la seva filla, saludant amb timidesa i amb cara expectant.

La Nora fa un bon paper, canta amb ganes i desimboltura; petons, aplaudiments, agraïments, i fins demà.

Des d'aquest concert tan peculiar s'han celebrat molts aniversaris i sants, i hi han participat des de la pantalla del telèfon, de manera virtual, familiars, amics i amigues de diversos punts de la geografia: Platja d'Aro, Tejina, (Tenerife), Gran Canaria, Puerto Madrin (Argentina), La Sagrera, Santiago de Chile, el Clot, Madrid, Zaragoza, Riudoms..., cantaires de les corals *El Sagrer* i de *L'Espai 6:12*.

El repertori ha estat variat i amè, sempre interpretat des del cor i rebut amb calidesa i agraïment. Hi han estat presents Lluís Llach, Jaume Sisa, Mercedes Sosa, Violeta Parra, Luís Eduardo Aute, Violeta Parra, Txarango, cançons pròpies...

Un dia, mare i filla van sortir amb barrets i perruques. El balcó estava guarnit amb una munió de ninos estàtics i ben posats. La Nora va dedicar la cançó "*Qualsevol nit pot sortir el sol*" a la seva mestra, la Nati. Gràcies a la gravació de l'actuació que cada dia ha fet la Nuri i que després penja a les xarxes, vam poder veure la Nora completament entregada i il·lusionada cantant a la seva mestra que estava confinada a Tamarit de la Llitera. Commovedor.

Les primeres cançons s'escampaven per la fosca de la nit i pel fred incòmode, i a partir de la primera quinzena el dia es va allargar, la claror era tènue i l'ambient més càlid. Cap inclemència del temps va estroncar el concert. L'última cançó va ser amb llum clara i ambient primaveral.

Les melodies interpretades per les veus de la Luz Marina (1), la Nora i enregistrades per la Nuri han semblat solidaritat i companyonia entre el veïnatge. Hi ha hagut mostres d'afecte i amistat que tindran vida després del concert.

UNA VEÏNA | CONFINAMENT, MARÇ, ABRIL I MAIG 2020

Luz Marina Díaz és directora de les corals *El Sagrer* i *L'Espai 6:12*

Podeu trobar el concert a:

<https://photos.app.goo.gl/u3zhuzvwaeznr4EN6>

En aquestes setmanes de pandèmia ens han colpit notícies tristes per la mort de coneguts, amics, familiars, veïns... Entre ells el coronavirus se'ns ha emportat una persona molt estimada al barri, en Paco Rivas.

Des de la redacció del **Tota la Sagrera** volem fer un petit homenatge en el seu record, i per això hem demanat a un dels seus amics i company de teatre i parròquia de fa molts anys unes paraules. Per introduir-les aprofitem el record que li va dedicar **LaSagrerina.com**.

"En Paco Rivas, nascut el 3 de desembre del 1940, va venir a viure al barri al 1967 quan es va casar amb la Carme i des d'aquell moment va passar a ser un sagrerenc més, desenvolupant una gran activitat social i cultural a l'entorn de la Parròquia del Crist Rei i del Centre Cívic La Barraca, al costat mateix d'on vivia. Director del grup de teatre El Calaix, cantaire de la coral El Bell Resson, en són alguns dels exemples que ho demostren. Ben segur que quan retornem a la normalitat que s'estableixi després de la pandèmia, el podrem tornar a recordar i honorar com cal, avui sols podem fer-hi aquesta nota i enviar tot el nostre escalf a la Carme, la Noemi, el Carles, l'Olga i el Pol."

A L'AMIC I DIRECTOR

En Paco, ha fet mutis, un mutis silenciós, inesperat, cruel... definitiu.

Fi d'acte i fi de l'obra que començava pels anys 80, quan un grup de pares i mares de nens i nenes que ballaven i cantaven a *l'esbart l'Estel* i a *la coral El Reguitzell* del Casal Parroquial del Crist Rei, amb

una fe que ens agermanava i una amistat que ens unia, pujàvem a Montserrat, o anàvem per ciutats i poblets de tot Catalunya, celebrant concerts i ballades.

En aquestes sortides, en Paco ens animava a muntar i representar petits esquetxos "per passar l'estona". I així va néixer el **grup de teatre "El Calaix"** del Casal Parroquial.

"Des d'aleshores, el Paco amb paciència, bon humor i moltes ganes, ens ensenyava la ciència de moure'ns sobre les taules.

Ell ens feia parlar, ens deia com *bellugant-se*, com ens havíem de *sentar*, o marcar un pas de dansa.

Amb ell hem fet tots els paperets, del Tenorio als Pastorets, hem sigut doctors destralers o bé gais mariners.

També advocats i notaris monges o capellans, alegres milionaris o una colla de *mangants*.

Sogres repatànies, minyonetes provocants, enginyers, mecànics o vídues *acollonants*.

Lladres, policies tontos o espavilats, alegres o amb melangia *caradures* i també enamorats.

Érem el que volia un autor que escrivia una història, i que en Paco, el director, ens feia aprendre de memòria.

Et donem gràcies Paco, director i amic, t'hem fet passar "*malos ratos*" però... ha sigut molt bonic.

En Paco ha fet mutis, un mutis silenciós, inesperat, cruel... definitiu. Fi de l'obra.

Paco, al cel t'esperen en Josep, en Toni, la Rosa, la Pilar, en Xavier, en Jordi, en Ramon, la Carme...

Paco, has de tornar a començar l'obra!

Paco, amic i director estimat: un fort aplaudiment!

AGUSTÍ BADIA, 2020.

EQUIPAMENTS A LA SAGRERA

Quan toca parlar dels equipaments de la Sagrera, des de l'any 2019 no hem avançat gaire. L'únic que tenim és el **Poliesportiu Camp del Ferro**, que ve d'abans, i malgrat que ja s'ha finalitzar l'obra i el seu condicionament, malauradament no s'ha pogut inaugurar per la situació de la COVID-19 que estem patint. Després de fer una visita a l'obra per part de clubs esportius i entitats del barri, el dia 14 de març s'havia d'inaugurar i ja no va ser possible. Ara esperem que passi tot aquest malson i puguem gaudir d'aquest equipament que sobrepasa l'àmbit del barri.

Queden pendents molts dels equipaments del Pla d'Equipaments que es va signar al 2010 amb l'Ajuntament de Barcelona; si bé, potser, alguns d'aquests equipaments s'hauran de reformular, el que sí que és cert és que no hem de renunciar a cap ni un. Dintre dels equipaments que falten, es troba l'espai que ocupa el **Pàrquing Arenal**, de 4.300 m² en l'illa que està a la Meridiana/Concepció Arenal, davant del Canòdrom, en la qual hem de reivindicar: residència per a Gent Gran i Centre de Dia, Centre Sociosanitari, Casal de la Gent Gran i espais per a les entitats del barri.

També resten pendents el Poliesportiu del carrer Hondures, projecte demanat i ajornat des de fa molts anys, amb la piscina adaptada a persones amb mobilitat reduïda, l'Espai30, un institut d'ensenyament secundari, l'edifici definitiu de l'escola "30 passos", escoles bressol, un CAP que doni abast a la població actual del barri més a la que vindrà amb les noves edificacions (durant la pandèmia hem vist com aquest que tenim no dona ni per als serveis que s'han de donar en l'actualitat, i s'ha fet el seu tancament quan més es necessitava). Un tema a afegir és que s'ha de fer un estudi de com queda la Nau Bostik, ja que està en espai destinat a zona verda i si s'ha de fer permuta per al seu manteniment que sigui dintre dels mateixos terrenys a canvi de modificar l'edificabilitat per poder donar la zona verda que pertoca, ja que quan es va aprovar el Pla Sant Andreu-La Sagrera es va donar el màxim d'edificabilitat a la zona.

A La Sagrera mereixem tenir els equipaments necessaris com a la resta de la ciutat i hem de lluitar per aconseguir-ho. Al barri mai no s'ha obtingut res si no ha estat per reivindicació veïnal. Molt ànims i a lluitar pel que ens toca.

JOSEP BARBERO | JUNTA AVV DE LA SAGRERA

ESTACIÓ D'ALTA VELOCITAT DE LA SAGRERA. COM VAN LES OBRES?

En aquests dies de maig i juny que el curs de la pandèmia ens ha permès sortir a passejar pels nostres carrers, una de les zones més freqüentades pels sagrerencs ha estat el carrer de Clara Zetkin i la seva continuïtat sobre la llosa ferroviària fins a la zona de Sant Martí. Una de les preguntes més sentides en passar per aquest lloc és: i, com van les obres? Això ho veurem algun cop acabat?

Comentant-lo amb una veïna, consellera al Districte, m'ha fet arribar uns documents pels quals podem saber que en Genís Boadella, diputat al Congrés per JxCat, va formular una pregunta al Govern espanyol, a finals de febrer d'aquest any 2020, en la qual demanava saber quin és el calendari de finalització d'obres i posada en funcionament de l'estació de La Sagrera que té l'actual govern. En la introducció a la pregunta insistia en el fet que l'estació seguia sense estar en funcionament i que era una infraestructura necessària per a una ciutat com Barcelona.

A l'abril d'aquest mateix any, en plena pandèmia, el Govern espanyol li va respondre per escrit, dient que el Ministeri de Transports... (MITMA) i ADIF estan realitzant un important impuls a les obres de La Sagrera, que serà la segona gran estació de Barcelona. Comenta que en aquests moments les obres es materialitzen en dos grans contractes que s'estan executant, el de l'Estructura de l'Estació i el dels accessos corresponents. També parla dels treballs del col·lector de la Rambla Prim.

Respecte a l'estructura, diu que s'ha completat la llosa inferior i s'ha executat (en aquelles dates) un 77,1% de l'estructura del primer forjat que servirà com a cobertura de les vies de rodalies. Pel que fa als accessos, s'informa que s'ha finalitzat la construcció de les pantalles i lloses de coberta del corredor Barcelona-Mataró, tant en l'extrem nord com en el sud, i que el corredor Barcelona-Granollers es troba força avançat. També especifica que està en

execució el muntatge de via del futur corredor Barcelona-Mataró. Per últim, respecte al col·lector Prim, s'indica que s'ha arribat al 92% de l'execució.

No dona cap data, només diu que és un projecte de gran complexitat i que van al darrere de fites parcials que permetin continuar el desenvolupament dels treballs. Només preveu anar traslladant gradualment les vies actuals a la seva ubicació definitiva, però sense aventurar cap data. A més a més, aprofitant la situació comenta que el govern té en aquests moments una prioritat absoluta, que no és cap altra que la crisi sanitària provocada per la Covid-19.

A més a més d'aquesta informació directa, pel que comenten alguns mitjans de comunicació, l'aturada de les obres només ha estat de dues setmanes, les que van estar paralitzades totes les obres a l'Estat (entre el 30 de març i el 13 d'abril). Les obres s'han reprès seguint les normes de protecció contra els contagis i diuen que el ritme s'ha anat recuperant.

L'estructura de la futura estació tenia executat al febrer el 35% del pressupost adjudicat, que és d'uns 323 milions d'euros. I tal com diu la resposta del govern espanyol, la llosa base de la infraestructura estava finalitzada al 100%, així com la base dels pilars, i la zona de pas de rodalies tenia percentatges avançats en el forjat i formigonat superior (80%), inferior (32%) i dels murs (54%). Segons ens expliquen, els últims passos previstos a final d'any (abans de la pandèmia) seran finalitzar les lloses del vestíbul, que estan en un nivell intermedi, i dels aparcaments, i a finals del proper any, 2021, hauria d'estar finalitzada la llosa d'alta velocitat, que se situa al nivell superior.

Si parlem dels accessos, al febrer estava executat el 42% del pressupostat, que són uns 228 milions. Tal com deia el govern, l'objectiu imminent és la posada en servei del

nou traçat del corredor de rodalies del Maresme (R1 i RG1). La previsió anterior al virus era per a aquest estiu, però potser hi hauran canvis en la programació. A continuació mouran les vies del corredor direcció a Granollers (R2 i R11), en un període que anirà entre els 18 i 20 mesos després d'acabat el primer, per tant podem anar-nos tranquil·lament a la primavera-estiu del 2022. I del trasllat de les vies d'alta velocitat a l'interior de la terminal, ja ni se sap quan serà. També hem vist, a finals de maig, que s'ha adjudicat, després d'anys de paralització, la nova estació de Sant Andreu Comtal, reivindicació continuada dels nostres veïns de districte, que sempre ha comptat amb el nostre suport.

Però els veïns sagrerencs ens preguntem, després de veure aquestes dades, i de l'estació de passatgers de La Sagrera, què hi ha? Quina serà l'arquitectura d'aquesta gran obra? I les seves instal·lacions i accessos? Se suposa que no han d'estar acabades les obres per fer un projecte, ja que es podrien fer simultàniament en algunes

zones a causa de les enormes mides d'aquesta infraestructura i es podria dividir en sectors. Hem llegit en algun diari, que el projecte bàsic està gairebé fet i que la previsió d'Adif és licitar la redacció del projecte executiu abans d'acabar l'any.

I els representants veïnals, no comptem? Els barris, en especial el nostre, que suportarem el gran moviment previst de persones i vehicles, no tenim res a dir? Segueixen treballant en despatxos allunyats de la realitat dels ciutadans? Només som un nom per posar a una estació intermodal de tal envergadura? Estem parlant d'obres i conseqüències molt cares i difícils de redreçar a posteriori, per tant demanem ser presents en el procés d'elaboració de l'Estació i dels seus accessos per a vianants i vehicles abans de prendre decisions definitives.

AGUSTÍ CARRILLO

JUNTA DE L'AVV DE LA SAGRERA

CASANOVA
Dream's
¡Déjate asesorar!

Peluqueria
Maquillaje
Estilismo
Fotografía

C/Gran de Sagrera 115
Tel. 93 351 39 33

PERRUQUERIA
MAR-I-BEL

Tel. 93 352 29 63

C/ Sant Antoni Ma Claret, 474, 1r 2a
08027 Barcelona

Montse Iniesta
PERRUQUERIA UNISEX

Vallès i Ribot, 54 · 08027 Barcelona
Tel. 934 080 280

Montse Iniesta Peluqueria

**Fes publicitat,
fes barri**

TREURE LA SAGRERA DEL CONGELADOR

EL PROJECTE DE LA SAGRERA, SI ES TREBALLA, ÉS MOLT MÉS ESTRATÈGIC I COMUNITARI QUE EL DEL POBLENOU

MARIA SISTERNAS TUSELL Arquitecta i consultora (article aparegut al diari ARA mesos enrere i que reproduïm aquí per la relació clara que té amb el nostre barri)

L'obertura de l'avinguda Diagonal fins al mar és probablement un dels millors exemples de transformació urbana d'Europa: tan profunda, tan complexa, amb tantes lectures i tantes arestes que tothom hi diu la seva, i tots els colors polítics se n'han atribuït l'èxit internacional. No és un model perfecte, però ha estat un projecte flexible que s'ha construït amb reivindicacions, cessions, alguns petits fracassos i algunes joies com Palo Alto, la Sala Beckett o la Fundació Vila Casas. Els mediterranis som exigents, i no em canso de debatre sobre les llums i ombres del pla amb amics que, malgrat ser crítics, saben assaborir els plats a l'ombra dels plataners centenaris de la rambla del Poblenou.

El projecte s'ha anat consolidant amb diferents argumentacions: el canvi de l'economia industrial a les indústries creatives o de serveis; la reinterpretació de la malla de Cerdà i la coexistència del patrimoni industrial amb arquitectura contemporània de primer ordre; barreja d'usos econòmics, universitaris i residencials; un model de gestió urbanístic modèlic en què els promotors van assumir un ambició pla d'infraestructures; un entorn perfecte per a les superilles; un barri *hipster* i col·laboratiu; un deute històric amb els barris del Besòs... N'hi ha tants, de Poblenous!

Des del punt de vista immobiliari, el "vint-i-dos arrova" ha estat un èxit incontestable. Un nom incompreensible per a una fórmula immobiliària que va permetre al tombant de segle desenvolupar parcel·les molt més grosses que no pas les que hi havia hagut històricament al centre de Barcelona. Mentre a l'Eixample els pisos senyorials s'havien convertit en notaries, despatxos d'advocats, dentistes i estudis d'arquitectura, al Poblenou hi començaven a emergir torres d'oficines i blocs que ocupaven mitges illes. Dels clàssics despatxos de 400m² es va passar a edificis de 15.000 m². Més fàcils de gestionar, amb instal·lacions preparades per a la fibra, l'aire condicionat, els ascensors intel·ligents i els accessos custodiats per personal de seguretat les 24 h del dia. Tenen demanda assegurada i els fons d'inversió els adoren perquè tenen expectatives de creixement sostingut dels lloguers, amb ocupants que valoren les platges olímpiques, els carrils bici i les botigues de disseny. Segons diversos informes, en els darrers anys el 22@ és l'àmbit que concentra fins al 60% de les inversions de la ciutat. Per a mi aquest és el fons de la qüestió: amb el 22@, Barcelona s'ho ha jugat tot a una sola carta.

La suspensió de llicències d'obres al 22@, calia? D'una banda, feia temps que el fantasma de la suspensió planava sobre la zona, i per sota la taula es recomanava tramitar els projectes amb antelació: tots els grans propietaris estaven avisats. D'altra banda, la suspensió congela, però no altera. Els canvis generen resistència, i a les ciutats encara més, perquè es treballa en xarxa. El repte dels propers sis mesos és transformar els paràmetres urbanístics i les càrregues dels promotors perquè el barri tingui més densitat i més habitatge assequible. Però caldrà anar molt més enllà d'una suspensió de llicències per dur les inversions allà on són realment necessàries.

L'interès pel 22@, ara per ara, s'acaba a la Gran Via; en canvi, sorprèn que el projecte de la Sagrera estigui tan congelat. Vint anys més tard de l'obertura de la Diagonal, les Glòries ja no són un límit de la ciutat sinó una ròtula verda cap al "districte de la innovació". I el final mental de Barcelona s'ha desplaçat al Besòs i la Sagrera, que són les noves fronteres urbanes que encara no hem aconseguit suturar.

Però **el projecte de La Sagrera**, si es treballa, és molt més estratègic i comunitari que el del Poblenou. En plena emergència climàtica, a la Sagrera hi ha prevista la construcció d'un gran parc lineal i una nova estació intermodal. Per a mi, és un misteri que no es parli de la Sagrera. No s'ha explicat bé el projecte? La ciutat encara vol el parc? Els veïns necessiten connexions sobre les vies? O ens temem que no ajudi a connectar els barris de veritat? Creiem que el projecte és factible o després de tants anys d'incompliments en les inversions de l'Estat hem tirat la tovallola? El Parc del Rec Comtal pot ser un nou laboratori per a l'ecologia urbana? Cal replantejar algun aspecte del parc perquè sigui realment ecològic? El que hem après de l'obertura de la Diagonal és que perquè la Sagrera funcioni ha de donar resposta a les necessitats socials dels barris (que no són menors), al repte climàtic, a un model econòmic no especulatiu, a una ciutat amb usos més mixtos i mides diverses... A la Sagrera no cal suspendre llicències perquè fa anys que el projecte hiberna.

Les desinversions de l'Estat a la Sagrera limiten clarament les possibilitats d'innovació urbana a nivell municipal, però això no pot frenar el projecte més estratègic de la Nova Agenda Urbana en ple segle XXI. Des de la Maquinista a Colorantes, cal fer exactament el contrari de la suspensió de llicències: cal activar-les, repensar-les, redistribuir-les i treure tots els dibuixos dels calaixos. Això, de retruc, traurà la pressió excessiva sobre el 22@.

Menys llençar aliments i més compra #demercat

LA TORRE DEL FANG, MÉS ENTREBANCOS A LA SEVA RECUPERACIÓ

En revistes anteriors a les eleccions municipals dels 2019 us vam anar informant des de Tota la Sagrera de trobades entre l'Administració municipal (tècnics, gerència, consellers), membres de BSAV (Barcelona Sagrera Alta Velocidad, l'empresa que coordina els treballs i de la qual formen part les administracions implicades directament en el projecte ferroviari) i entitats veïnals implicades (començant per l'AVV de la Sagrera, però també del Clot, Sant Martí o Navas) que tenien com a base la Torre del Fang. Aquestes reunions tenien com a objectiu pensar entre tots la manera més adequada de recuperar aquest element patrimonial fent servei als veïns del voltant.

No us recordaré ara tot el procés que va acabar definint els usos més adients de la Torre, però sí que es va decidir que l'Ajuntament recuperaria aquesta masia medieval del barri de la Sagrera convertint-la en un equipament on aniria un centre d'interpretació històrica dels terrenys agrícoles existents en aquests barris en èpoques històriques i un centre dinamitzador del parc lineal que s'ha de construir a sobre de la llosa ferroviària. A més estava previst urbanitzar tot l'espai circumdant com a parc urbà. De totes maneres sabíem que no seria un projecte que es dugués a la pràctica d'un dia per l'altre, ja que va molt lligat a les obres de l'estació de l'AVE i els accessos corresponents, en les quals hi ha diverses administracions implicades.

Tot va quedar aturat en espera de les eleccions, però els ànims dels veïns eren positius, malgrat haver viscut més d'una dècada veient l'abandó i desídia per part de les autoritats d'un espai icònic. Era molt trist veure que després d'una lluita veïnal que va aconseguir salvar-la amb una ingent inversió milionària quan es va fer el túnel de l'AVE que passa pel seu subsol, es deixés oblidada i patint destrosses, ocupacions i fins i tot un incendi al gener de 2019. La solució per part de les autoritats pertinents va ser tapiar portes i finestres, i posar vigilància per evitar nous ensurts.

En aquest any passat des de les eleccions, la situació no ha canviat, més aviat ha empitjorat, ja que les parets de la Torre han estat cobertes de grafitis i els seus voltants s'han omplert d'escombraries i deixalles incívica-ment llençades. I durant aquests mesos de pandèmia, els veïns hem pogut veure que aquests espais han tornat a ser ocupats, si més no els exteriors, i que s'ha convertit en un campament de barraques, amb un nombre indefinit de persones fent vida en ell, en una condicions precàries i poc higièniques. A més a més, s'està acumulant una gran quantitat de deixalles, fustes, plàstics, cartrons, etc. que poden provocar un nou incendi. Molts dels ocupants semblen molt joves, i els hem vist entrar i sortir per les tanques situades en la confluència del pont de Bac de Roda i el carrer del Clot, portant ferralla i materials de contenidors.

Abans de la pandèmia, des de l'AVV esperàvem que en els pressupostos de la ciutat es dotés econòmicament l'inici del projecte perquè dins del període de l'actual legislatura municipal es dugués a la pràctica, o com a mínim ja comencessin les obres definitives. Però ara, amb la crisi social i econòmica que se'ns ha tirat a sobre molt ens temem que aquesta iniciativa quedarà aturada per un nou temps indefinit, provocant que el deteriorament de la Torre segueixi avançant fins a punts difícilment recuperables.

De totes maneres demanem que es tingui cura del manteniment de la zona, netejant-la, vigilant els accessos i que els serveis socials mirin d'ajudar els actuals habitants d'aquest "campament" perquè no hagin de viure en aquestes condicions ínfimes. I que el més aviat que es pugui, el projecte previst per a la Torre del Fang vegi la llum.

AGUSTÍ CARRILLO

JUNTA DE L'AVV DE LA SAGRERA

ENTRA AL MERCAT DE FELIP II

ACABAMENT DE LA REURBANITZACIÓ DEL CARRER DEL PEGÀS

Al febrer d'aquest 2020 van acabar les obres que afectaven el carrer Pegàs, el final del carrer Portugal i l'inici del carrer Torroella de Montgrí, entre l'avinguda Meridiana i la zona del Parc de la Pegaso.

Aquest projecte, que se situa en el desig de l'AVV i de l'Ajuntament de millorar i pacificar els espais urbans destinats a vianants, feia anys que anava caient dels pressupostos de diverses legislatures municipals. Hi havia una demanda per part del veïnat que camina, no tant dels usuaris dels vehicles, d'eixamplar les voreres, en especial la del costat dels edificis on se situen les botigues i les poques porteries d'aquest carrer, ja que en ser un carrer força transitat pels usuaris de l'escola, l'institut i l'escola bressol situats dins de l'àmbit del parc o dels nens i adults que fan servir el parc, l'ús habitual de les voreres es veia afectat per aquest flux extra de vianants.

A finals de 2018 es va presentar el projecte definitiu, primer a les entitats veïnals de l'AVV de la Sagrera i de Meridiano Cero (que ja havíem estat convocades en ocasions anteriors per veure propostes municipals) i després en un Consell de Barri. Potser trobem a faltar una mica més d'informació sobre les obres als veïns afectats per elles, que són els que vivim en aquest carrer.

Les obres d'urbanització han consistit en fer una nova secció de calçada de 10,40 metres, amb un carril en un sol sentit de circulació i dos carrils de serveis. S'han construït noves voreres asimètriques d'amplada variable, que passen dels 3,00 m de les anteriors als 5,20 m al costat nord (pisos Cevasa), i 6,90 m al costat sud. Totes dues voreres incorporen arbrat d'alineació.

S'han fet nous entroncaments en els seus extrems amb el carrer Portugal i avinguda Meridiana respectivament, i amb el carrer Pacífic s'ha fet seguint el model de vorera passant, per tant al mateix nivell per als vianants i amb guals de pujada i baixada per als vehicles. S'ha fet una nova urbanització de la placeta de confluència dels carrers Pegàs, Portugal i Torroella de Montgrí. També s'ha aprofitat l'àmbit d'aquesta obra per construir un nou clavoguera plantejat en un futur al carrer Portugal per dotar a les finques de desguàs directe a la xarxa municipal.

S'ha instal·lat nou mobiliari urbà, amb atenció especial a la relació de l'espai de vianants, disposant els contenidors en posicions que no creïn espais d'ombra visual. De totes maneres, els veïns vam veure que havien sobrat uns quants bancs (no sabem per què) que en comptes de ser distribuïts per espais mancats d'ells van ser traslladats a

un altre districte, sense comentar-lo amb cap entitat veïnal, decisió incomprensible.

Respecte a l'arbrat, veiem que s'han pres dues opcions: l'aprofitament de l'existent (quatre arbres), alhora que es planta de nou a ambdós costats del carrer amb distància entre ells de 9 metres. Prèviament es va realitzar una campanya de cales a la vorera sud, on no hi havia arbres, per localitzar el traçat de la línia existent d'electricitat en Alta Tensió, per tal de conèixer les possibilitats de plantació d'arbrat, d'aquí la gran amplitud de la vorera. Tot i així, hem vist que no s'han plantat la totalitat dels arbres projectats (falten tres), segurament amb causes, però ens agradaria saber quines. Segons apareix al projecte les noves espècies

afegides a les que es conserven, són la koelreuteria paniculata (sapindal) i la *Melia azedarach* (mèlia). Pel que fa a la placeta abans esmentada, l'*Albizia julibrissin*.

Respecte a la mobilitat, no s'ha produït cap canvi de sentit en finalitzar les obres, mantenint el sentit de circulació, reduint la secció a un únic carril. S'ha suprimit la semibateria i s'han reorganitzat els carrils de serveis, amb aparcament de zona verda i de càrrega i descàrrega en cordó a les dues bandes. El carrer passa a pertànyer a un sector considerat com a Zona 30.

S'han incorporat nous semàfors, amb l'objectiu de garantir la seguretat a l'entrada de l'aparcament privat de Ceva, un d'aturada abans de la graella groga que reté els vehicles abans d'aquesta, i un altre al gir dels vehicles que entren en sentit contrari des d'Av. Meridiana, coordinats amb la fase d'aquesta. També s'ha instal·lat un semàfor a la cantonada del carrer Pegàs amb Av. Meridiana, per regular l'accés de cotxes de sortida a l'avinguda que venen de la resta del barri.

El total de despeses s'aproximava al milió i mig d'euros. L'acabament d'obres estava previst per a finals de febrer i la previsió s'ha complert afortunadament, ja que pocs dies després es paralitzaven les obres urbanes a causa de la pandèmia que ens ha afectat. L'amplitud de les voreres, en especial la sud, ha anat molt bé de cara a les llargues cues viscudes per anar al supermercat, i posteriorment, per mantenir les distàncies sanitàries necessàries a l'hora de passejar o fer qualsevol altra activitat

AGUSTÍ CARRILLO

JUNTA DE L'AVV DE LA SAGRERA

Farmàcia Anna Lloberas

Horari:
De dilluns a divendres
8.30h a 21h
Dissabtes de 9h a 14h

Cl Høndures, 65
08027 Barcelona
telèfon 933 499 070

espai verd

Producte fresc, natural, pagès,
proximitat i Km 0

Josep Estivill, 33-35
08027 BCN
Tel. 932 77 97 54
espaiverd2015@gmail.com

**Fes publicitat,
fes barri**

→ PROPOSTA PER ALS PRESSUPOSTOS PARTICIPATIUS DE LA CIUTAT ←

PACIFICACIÓ ENTORN LA SAGRERA SUD (SUPERILLA)

Des de diverses entitats del barri, encapçalades per l'AVV de La Sagrera volem proposar la pacificació de la següent zona compresa entre els carrers: Avinguda Meridiana, Garcilaso, Gran de la Sagrera i Felip II.

Aquesta zona inclou, entre d'altres: l'escola l'Estel, l'escola El Sagrer, l'escola Bressol Icària, el CAP La Sagrera, el futur equipament esportiu del carrer Hondures amb Josep Estivill, el Centre Cultural Espai 30, juntament amb l'espai Nau Ivanow, i l'Institut Guttman.

Volem un entorn segur i de caminada per potenciar els camins escolars i altres desplaçaments relacionats amb la cura, la cultura, les arts escèniques i l'esport. Volem que el desenvolupament dels nostres infants i adolescents sigui segur, sostenible, sense contaminació atmosfèrica i que es fomenti l'autonomia de les persones.

També pretenem potenciar l'ús del transport públic en incloure les parades de metro de les línies 1, 5, 9 i 10, els trens de rodalies de Meridiana-La Sagrera, Bicing Hondures i els eixos de les diferents línies de bus que passen per la Sagrera, tant urbans (V29, 34, V27, H8...) com interurbans (busos exprés).

També demanem que els carrers Costa Rica, Hondures, el tram de pare Claret que queda entre aquests dos carrers, Ciutat d'Elx i carrer de la indústria siguin de plataforma única i amb el trànsit restringit, i que tota la zona tingui un límit de velocitat de 20 Km/hora.

Esperem que us sembli una proposta d'interès i important per al nostre barri, la nostra ciutat i les persones que hi viuen!

CONSERVACIÓ I MUSEÏTZACIÓ DEL REC COMTAL A LA SAGRERA

Les obres efectuades al llarg d'aquestes dues darreres dècades a La Sagrera estan destapant restes arqueològiques de gran valor que cal conservar. **Cal fer una aposta decidida de preservació i divulgació de les restes trobades del Rec Comtal** i de totes les altres pertanyents al nostre patrimoni històric.

Per això, dins de l'espai participatiu de l'Ajuntament de Barcelona *Decidim.Barcelona*, la Federació de la Torre de La Sagrera, entitat de segon grau, que agrupa set entitats vinculades al territori (Associació de Veïns i Veïnes de La Sagrera; Drac, Diables i Gegants de La Sagrera; Agrupament Escolta i Guia Pau Casals, Associació Juvenil La Sagrera Alternativa, Associació Recreativa Cultural Juguem, Esquesnes Platejades i Andròmines) a través de la Comissió comunitària d'Història i Patrimoni que compta amb la col·laboració del Centre de Documentació de La Sagrera, la Fundació Xavier Basiana Vers, i veïnat del territori, reclamem:

- La **conservació del Rec Comtal** en l'entorn de la cruïlla que intersecciona el carrer Gran de La Sagrera amb el carrer Ciutat d'Elx.
- La **preservació a cel obert** de tres trams del Rec: al carrer Gran de La Sagrera amb Garcilaso vorera llevant, al carrer Ciutat d'Elx 32, a l'alçada de la torre de l'aigua i al carrer de Ciutat d'Elx 12-16.
- La recuperació i contextualització escrita de la Font de Can Gaig al nou pla urbanístic de la zona.
- La incorporació de la informació històrica de la torre de l'aigua al mateix emplaçament.
- La integració de suports materials a tots els emplaçaments que permetin una correcta **interpretació del patrimoni trobat** per tal de fer-lo accessible i difondre els seus valors històrics i culturals a la ciutadania.
- La conservació i estudi dels diferents elements patrimonials per una posterior **museïtzació a La Sagrera**.

FEDERACIÓ DE LA TORRE DE LA SAGRERA

→ PROPOSTA PER ALS PRESSUPOSTOS PARTICIPATIUS DE LA CIUTAT ←

ADEQUACIÓ D'ESPais PER A LA MUSEÏTZACIÓ DEL REFUGI ANTIAERI DE LA TORRE DE LA SAGRERA

Aquesta proposta, sorgida des de fa anys des de diverses entitats veïnals vinculades a la Torre de la Sagrera, com la mateixa AVV, i a la història del barri, ha estat impulsada en aquesta ocasió per part de l'Ajuntament de Barcelona a partir de la trobada que es va tenir al Consell de Barri. Es tracta de la museïtzació del refugi de la Torre.

Alguns comentaris penjats a la pàgina de decidim.barcelona:

Jose Luis Muñoz Díaz

El fet de trobar-se "sota" l'equipament de la Torre de La Sagrera permet que la seva recuperació vagi acompanyada d'una dinamització que el faci convertir-se en patrimoni viu i accessible.

Arnau Cristóbal Mestres

A més a més, aquest fet permet que sigui la mateixa comunitat que dinamitza la Torre de la Sagrera la que també dinamitzi el coneixement de proximitat de l'arqueologia moderna.

Jaume Matas Pedra

La seva recuperació ens pot anar bé, per dignificar, commemorar i recuperar la memòria històrica o democràtica del barri. Aquest serà l'ús que se li donarà al refugi antiaeri, mitjançant la museïtzació de l'espai, així es convertirà en una eina pedagògica de memòria històrica per a escoles, instituts i veïns i veïnes de La Sagrera.

L'HORT DE LA FERROVIÀRIA I LA COVID-19

En aquest temps que estem patint de pandèmia i confinament, n'hi ha famílies que ho estan passant pitjor que d'altres, ja que augmenta el nombre de famílies que necessiten ajuda per poder portar un plat a taula. Des de les diverses entitats del barri s'ha fer un esforç per poder ajudar, donant lots de menjar als que ho necessitaven (l'AVV va preparar uns quants) que es van donar en el mercat del pagès que es va celebrar a la plaça Masadas.

L'hort no va deixar passar l'oportunitat de contribuir amb el que teníem i es van portar al banc d'aliments uns 400 calçots, que és el que en aquells moments s'havia de recol·lectar, per repartir entre les persones que venien a buscar menjar. També es van portar uns 80 calçots a la residència de Gent Gran perquè el cuiner els fes una petita calçotada. Tots aquests calçots estaven destinats a la calçotada anual que es fa a l'hort amb motiu de la seva festa anual, i que esperem tornar a celebrar l'any que ve amb els veïns.

Us recordem que al nostre hort no fem servir cap producte químic en el conreu de les verdures. A l'inici del confinament ja havíem plantat patates, a uns 7,5 cm. de fondària i una distància entre plantes d'uns 25 cm.

En tornar a poder sortir pels nostres carrers, us convidem de nou a venir a visitar l'hort. Aviseu al telèfon 93 340 86 75 a la Biblioteca La Sagrera – Marina Clotet.

JOSEP BARBERO I JORDI ARAGONÈS

SAM CLARET CENTRE VETERINARI ANUBIS

Gràcies al centre veterinari Anubis, podem tenir un ventall de cursos més ampli i variat en la nostra oferta en l'àrea de formació continuada.

Durant el mes de febrer, SAM Claret va tenir la sort de poder fer una col·laboració amb el centre veterinari Anubis. Ja fa uns anys que fem activitats conjuntes i cada vegada és més enriquidor veure com els nostres alumnes s'animen i s'inscriuen a fer el taller de Radiologia Veterinària.

L'Andreu i el seu equip són uns bons professionals que fan assequible i il·lustren amb il·lusió i creativitat el taller pràctic. És admirable la manera de transmetre els seus coneixements als nostres joves. Són propers i molt atents a l'hora de portar a terme l'activitat. Ens donen l'oportunitat de fer una part teòrica i una part pràctica que solen fer en el seu centre veterinari al barri de La Sagrera, aspecte molt positiu per poder veure en acció el que han après.

Centre d'Estudis SAM CLARET Escola Sanitària
Carrer Sant Antoni Maria Claret, 363-371
<http://www.samclaret.com>

BANC DEL TEMPS DE LA SAGRERA

Hola a tothom. Amb el desig que tots/es esteu bé, ens tornem a retrobar encara que sigui mitjançant aquesta revista.

En primer lloc, el nostre condol i molts ànims a les famílies que han tingut alguna pèrdua, així com desitjar una bona recuperació a les persones que puguin estar passant o hagin passat la malaltia.

Hem tingut uns mesos dolents, estem convençuts que entre tots/es ho podrem superar i molt aviat tornarem a la normalitat. Aquest confinament ens ha ensenyat a descobrir i a fer coses que mai no haguéssim pensat que podríem fer.

Des de l'òptica del Banc del Temps, us voldríem fer veure que, sense saber-ho, moltes persones han actuat com un Banc del Temps, i en un altre nivell, com comunitats, associacions, organitzacions, empreses, etc. Moltes persones han fet alguna cosa per ser útils a la societat, començant pels que s'han ocupat de les persones que tenim més properes, com poden ser els nostres veïns/es, fent mascaretes o portant-los la compra; seguint per voluntaris que continuen col·laborant amb associacions, organitzacions, ajuntaments, etc., com pot ser donant un cop de mà a la Creu Roja o al Banc dels Aliments.

I ara que ja tornem a recuperar una mica la llibertat de moviments i les persones a qui hem estat ajudant ja no ens necessiten tant, ara tocaria en la mesura que ens sigui possible, donar un cop de mà als botiguers del barri, que han tancat per nosaltres i que han tornat amb moltes ganes per donar-nos el seu servei com abans.

Tots som útils i tots podem fer coses per als altres i deixar que els altres ens ajudin a nosaltres quan ens calgui. Doncs..., per què no seguir igual? les necessitats seguiran sent les mateixes, de diferent manera. Sempre algú podrà fer allò que necessitem i és aquí quan hem de recordar-nos del **Banc del Temps**.

Els que ja sou usuaris podeu accedir a l'aplicació "timeoverflow" per buscar quin usuari pot fer allò que necessiteu. Des de Secretaria us podem ajudar a fer servir aquesta aplicació, que és senzilla i molt intuïtiva. Als que encara no sou usuaris us animem a formar-hi part.

Segurament, aquest mes de juny encara no us podrem atendre de forma presencial, a La Torre de La Sagrera, però podeu contactar amb nosaltres o bé pel grup de WhatstApp o bé a través del correu electrònic: **bdt.lasagrera@gmail.com**

Molta força i molts ànims !

SECRETARIA DEL BANC DEL TEMPS DE LA SAGRERA

SITUACIÓ DEL CAP DE LA SAGRERA

Fa gairebé 3 mesos que va començar tota aquesta aventura i des de la Plataforma Salvem Cap La Sagrera en voldríem fer un petit balanç.

A l'inici de tot plegat, ens va sorprendre molt que no es comunicés, per part de l'Administració, el tancament del CAP. D'un dia per l'altre, els usuaris i usuàries el vam trobar tancat, sense previ avís, amb un cartell a la porta indicant on podíem ser atesos. Gràcies a les xarxes socials, entre d'altres, ens anàvem assabentant de tot plegat. Per a les professionals sanitàries del nostre CAP no més podem tenir paraules d'agraïment. Totes les experiències d'usuaris i usuàries que han arribat a la nostra plataforma han estat bones i satisfactòries. Mostren el compromís i la dedicació del personal sanitari que tenim al CAP de La Sagrera i volem que serveixi aquest escrit com a agraïment a tota aquesta tasca durant aquest temps.

Aprofitem l'avinentsa per tornar a transmetre el nostre condol a tot l'equip per la pèrdua del doctor Asiain aquest mes de maig.

Engresquem des d'aquest article a tot el barri per a que s'uneixi a la lluita per una sanitat pública i de qualitat com la que podem gaudir al nostre CAP.

Gràcies, gràcies i gràcies!! La lluita continua!!

#PlataformaSalvemCapLaSagrera.

FESTES POPULARS CONFINADES

Benvolgudes veïnes i veïns,

El confinament ha durat molt més del que ens esperàvem i del que ens hagués agradat; el que en principi anaven a ser dues setmanes, s'ha transfor-

mat en més de dos mesos, després dels quals, i a poc a poc, anem tornant a la normalitat, tot i que encara ens queda molt per recuperar-la del tot...

Tot i això, esperem que el confinament, dins de tot, i cadascú des de la seva realitat, hagi servit per a alguna cosa positiva: reflexions internes, gaudir de la família, estudiar, llegir, posar la casa a punt, cuinar més o fer receptes noves, aprendre alguna cosa nova (com conèixer i utilitzar les noves tecnologies)..., en fi, fer coses que potser abans no podíem fer. Això els qui, per desgràcia, hagin estat en ERTO, perquè després està la realitat de les persones que han hagut d'anar a treballar estant exposades i les que han hagut de fer teletreball, amb tot el això que comporta.

Nosaltres, com a entitat, vam haver d'anul·lar les **festes de primavera** amb molta tristesa (amb tot vàrem donar suport a una iniciativa sorgida per part d'algunes entitats per fer una festa alternativa *on-line*).

Sant Joan l'hem salvat de la millor manera que hem pogut, fent-lo *on-line* i intentant que fos el més "proper" possible.

Però no us preocupeu, perquè els membres de la Comissió de festes hem seguit, i seguim, en contacte, i hem anat donant-li voltes i reformulant tots els entrebancs que se'ns han anat posant per davant. Amb tot això, amb molta alegria, i si tot segueix endavant, podem assegurar que es faran tant la Festa Major com la Cursa de La Sagrera prevista per al 20 de desembre i que ja està confirmada dins del calendari BCN10K.

El que més desitgem és que això acabi aviat, tot torni a la normalitat, i ens tornem a trobar totes i tots pel carrer, gaudint de les festes del barri!

Visca La Sagrera!

LA COMISSIÓ DE FESTES.

KUBALA!!!

ANÈCDOTES HISTÒRIQUES DEL FUTBOL

Crida la gent al camp de Les Corts: Kubala! Kubala! Sí, era el mes de juny de 1950 quan havia estat fitxat pel Futbol Club Barcelona, durant la presidència d'Agustí Montal i Galobart, per consell de Pep Samitier i del que seria entrenador del club.

Ladislau (László en hongarès o Ladislav en eslovac) Kubala va néixer a Budapest, capital d'Hongria el 10 de juny de 1927, fill d'un membre de la minoria eslovaca i una mare amb diversos orígens centreeuropeus (polonesos, eslovacs i hongaresos), per tant cosmopolita des del seu naixement. Va morir a Barcelona el 17 de maig de 2002 i està enterrat a costat del seu estimat Camp Nou, al cementiri de Les Corts.

Era un jove fort i ros, davanter amb gran qualitats de passador, amb una gran habilitat en el regat, combinant ritme i velocitat, amb gran potència de xut i especialista en el llançament de faltes directes. Va fer ús de la seva Intel·ligència, tant dins com fora del camp.

Des de nen jugava en equips amb companys més grans que ell. Al 1946 es trasllada a Txecoslovàquia a jugar en un equip important i es casarà amb la germana del seleccionador txecoslovac, Ferdinand Daucik. Va tornar al seu país d'on fugirà al 1949 quan Hongria esdevingui un estat comunista i passarà per altres països fins arribar a Espanya, on serà seguit tant pel Real Madrid com pel FC Barcelona, rebent ofertes de tots dos equips. Al final, per intervenció

de Samitier va signar pel Barça. Com a curiositat comentar que aquesta fugida de la zona comunista en una època de Guerra Freda va ser utilitzada com a propaganda pel règim franquista de l'època, fent-se una pel·lícula sobre la història "Los ases buscando la paz", al 1955, on apareixen els mateixos Kubala i Samitier.

El camp de Les Corts es va quedar petit per veure'l jugar, i es construirà un camp més gran, el Camp Nou, inaugurat el dia de la Mercè, 24 de setembre, de 1957. Kubala es va retirar de jugador, que no pas d'entrenador, amb 35 anys. Com a curiositat al recinte del Camp Nou podem trobar una estàtua erigida en el seu honor.

LA PENYA

La penya barcelonista Districte XXVII de la Sagrera la trobaràs a l'Espai 30, al carrer Hondures, 30, del nostre barri de La Sagrera, Barcelona. Ja teniu el carnet de soci? Fer la inscripció és gratuït i quota anual és només de 10 euros. Ep...! Coneixeràs gent aficionada al futbol i faràs nous amics. A més a més, també et podràs fer amic de l'Espai30 per només 10 euros a l'any i ajudaràs a mantenir un dels espais culturals del nostre barri.

JORDI ARAGONÈS

AMB AJUT DE LA REDACCIÓ DE TOTA LA SAGRERA

gent gran segura

gente mayor segura

a casa en casa

a la porta en la puerta

- No obriu a desconeguts
No abra a desconocidos

operaris d'empreses de serveis

operarios de empresas de servicios

- Verifiqueu amb la companyia que els han enviat
Verifique con la compañía que los han enviado.
- Demaneu-los la identificació
Pídanles la identificación.

obres, bastides, escales

obras, andamios, escaleras

- Comproveu que no es pot accedir a casa vostra
Compruebe que no se puede acceder a su domicilio

abraçades de desconeguts

abrazos de desconocidos

- ATENCIÓ: poden intentar robar-vos
ATENCIÓN: pueden querer robarle

al caixer o al banc

en el cajero o en el banco

- Retireu petites quantitats
Retire pequeñas cantidades
- Atenció amb persones sospitoses
Atento a personas sospechosas

al carrer en la calle

desconfieu...

desconfíe...

heu guanyat un viatge

ha ganado
un viaje

enquesta telefònica

encuesta
telefónica

us demanen una factura (aigua, llum, telèfon...)

le piden una factura
(agua, luz, teléfono...)

desconeguts amics de familiars o veïns

desconocidos
amigos de familiares o vecinos

Per gaudir-ne cal trucar
a un telèfon 806 o 807
Para acceder a este debe
llamar a un teléfono 806 o 807

No faciliteu
dades personals
No facilite datos personales

Poden aprofitar-se de les
vostres dades personals
Pueden aprovecharse de sus
datos personales

Demanen diners per a
una emergència
Piden dinero para una
emergencia

i si sou víctima d'un delictes, truqueu al
y si es víctima de un delito, llame al

112
emergències

DECRET SOBRE LES TERRASSES: UNA NOVA OPORTUNITAT PERDUDA

De nou s'ha perdut una oportunitat per arribar a consensos sobre l'ocupació de l'espai públic per les terrasses. L'Ajuntament ha fet un decret a la mida del Gremi de Restauració **sense escoltar les propostes dels col·lectius veïnals de la ciutat**, que han passat el 20 de maig pel Plenari municipal.

En el nou escenari de convivència amb la Covid-19 (fins que no hi hagi una vacuna) i en un tema tan delicat com l'ús de l'escàs espai públic per als vianants, era el moment perquè els diversos actors de la ciutat s'asseguessin per buscar un acord raonable que, per suposat, facilités el negoci als bars i restaurants, però que també complís amb les necessitats de **seguretat sanitària** i d'**accessibilitat** dels i les vianants, i garantís a les veïnes i veïns de Barcelona el dret al descans, a la intimitat i a viure en un medi ambient adequat.

L'Ajuntament de Barcelona, per tal de justificar que el decret d'alcaldia s'havia redactat amb la nostra participació, va convocar a correu electrònic la Favb i les entitats **un cop ja s'havia redactat l'esborrany** del decret –que vàrem haver de reclamar, assabentats indirectament de la seva existència.

Però les propostes d'esmenes presentades, fetes amb gran esforç per persones voluntàries, **no s'han tingut en compte**. Per contra, el Gremi ha tingut setmanes de reunions, segons ell mateix ha anat anunciant als mitjans de comunicació, per tal que les seves exigències es veiessin reflectides en el decret.

És molt decebedora la poca sensibilitat per buscar acords amb els veritables protagonistes de la ciutat, els veïns i veïnes, i volem advertir de **les dificultats i conflictes** que aquest desencertat decret causarà en els propers mesos, especialment en aquells **carrers i places per a vianants** que veuran aparèixer nous tipus d'artefactes competint per l'espai públic. Veurem néixer noves terrasses allà on no n'hi havia, i amb la possibilitat d'ocupar fins a un 50% de l'espai i els horaris permesos.

Creiem que tenim bastant assegurat el conflicte de convivència. Els **horaris** no tan sols no estan harmonitzats amb els horaris laborals o els que marca el mapa acústic de la ciutat, ara tampoc no ho estan amb els de les fases de "desescalada". ¿I què passarà en les **voreres de menys de cinc metres**, on resulta impossible complir amb la distància de seguretat sanitària entre vianants i ocupants de les terrasses i amb els drets de les persones amb discapacitat?

Amb el nostre comunicat del 7 de maig ja n'alertàvem: els criteris que haurien de prevaler en qualsevol decisió sobre l'espai públic són els de **salut pública** i el **respecte pels drets** de les veïnes i veïns. I aquesta disposició no ho té en compte.

No ens han sorprès les ganes amb què aquests dies molts veïns i veïnes han tornat a gaudir de les terrasses, però alertem de la **poca responsabilitat social** que han mostrat bastants establiments, posant més taules i cadires de les permeses, fins i tot sense esperar a disposar de la necessària llicència.

Alguns ajuntaments publiquen en el seu web el llistat complet dels establiments d'hostaleria amb terrassa autoritzada, perquè la ciutadania i els mateixos hostalers puguin comprovar quins negocis disposen de llicència i quins no. La **transparència** és un element essencial perquè l'Administració inspire confiança a la ciutadania. Fora bo que la de la nostra ciutat prengué nota.

Nosaltres seguirem treballant per una nova **proposta racional** i emplacem l'Ajuntament a constituir una **comissió de seguiment** del decret amb tots els actors, per valorar i corregir la seva implantació.

Barcelona, 29 de maig de 2020

FAVB, ECOM, CATALUNYA CAMINA, ACIC,
CARRERS PER A TOTHOM

L'ARQUITECTE ISIDRE PUIG I BOADA A LA TORRE DE LA SAGRERA

aules a la planta baixa i primer pis, i una de dibuix a les golfes. Aquest obra, que va ser encarregada a l'empresa *Martín i Comamala*, i supervisada per la *Comissió de Control de Cases Constructores*, no va estar lliure d'entrebancs i dificultats.

Isidre Puig i Boada havia nascut a la Ronda de Sant Pere el 20 d'abril de 1891, va conèixer Gaudí el 1914 i va obtenir el títol d'arquitecte el 1915, quan va començar a treballar per al *Servei de Catalogació i Conservació de Monuments de la Diputació*, en el qual va alçar gran quantitat de plànols de destacats castells o esglésies històriques.

Col·laborador de Gaudí, tres anys després de la seva mort ja va publicar el primer estudi de l'obra de l'arquitecte català més universal. Pocs mesos abans d'esclatar la guerra va estudiar i treballar els plànols deixats per Gaudí, i els va retornar pocs dies abans de juliol de 1936 (d'haver-los pogut retenir s'haurien salvat de la crema). Malgrat tot, posteriorment va poder refer les maquetes i els apunts destruïts, i des de 1944 es va vincular a la *Junta Constructora del Temple de la Sagrada Família*, de la qual, el 1950, en va ser director d'obres, amb en Bonet i en Quintana.

El mateix juliol de 1936, per resoldre el problema de l'escolarització dels infants que es veia a venir, es va crear el **CENU, Consell de l'Escola Nova Unificada**, que entre els seus reptes va encarar la construcció i millora de noves escoles, i entre els nombrosos projectes, un més, l'expedient número 46, va ser la transformació d'un edifici residencial en escola, era el que avui denominem **Torre de la Sagrera**.

Amb el control sindical absolut d'aquell moment, els projectes van encarregar-se al *Sindicat d'Arquitectes de Catalunya*, entitat sorgida també en els mateixos moments revolucionaris del juliol de 1936, ocupant i substituint el *Col·legi d'Arquitectes de Catalunya*.

L'obra de la Sagrera va ser encarregada pel Sindicat a l'arquitecte Isidre Puig i Boada, qui amb el temps es consideraria el primer estudiós de Gaudí i desenvoluparia una llarga i brillant carrera en el camp de l'arquitectura, i també com a crític i historiador d'art.

Puig, a la Torre de la Sagrera es va limitar a fer una gran transformació interior, adequant-la per a 180 alumnes, creant set

Paral·lelament, va ser arquitecte del bisbat de Solsona (1940-1946), amb el bisbe Valentí Comellas, i del bisbat d'Urgell (1956-1968), amb el bisbe Ramon Iglesias, des d'on va alçar nombrosos temples destruïts per la guerra. Entre els més coneguts destaquen les restauracions de la catedral de Solsona, les esglésies de Caldes de Montbui, la Garriga o Begur, o les noves construccions de les paròquies de Palau-Solità i Plegamans, Artesa de Segre, Mollerussa, la Guàrdia d'Urgell, la Mare de Déu del Roser de Barcelona i mitja dotzena més, on deixà sempre cert regust gaudinià. També va actuar en edificis públics, com el mercat i la biblioteca de Pineda, i habitatges a Barcelona, Vilassar i altres localitats.

Casat amb Magdalena Dòria, el seu fill va ser el joier Josep Maria Puig Dòria. Amb una extensíssima bibliografia, una de les seves darreres obres va ser "*El Pensament de Gaudí. Compilació de textos i comentaris*", publicada el 1981, imprescindible pel coneixement del gran arquitecte. Va morir a Barcelona, als 96 anys, el 13 de juliol de 1987.

JOAN PALLARÈS-PERSONAT.

Com ja us vam comentar fa uns mesos en un altre article, una de les tasques que fem des de la Nau és promoure i treballar per la internacionalització de les joves companyies; en un proper article, ens agradaria mostrar-vos com desenvolupem aquesta tasca, però ara volem posar al focus en l'impacte que tenen els projectes que duem a terme al nostre barri.

És evident que tenir al barri un equipament com la Nau Ivanow, una de les coses que aporta és donar-lo a conèixer arreu del món. Fent una mica de balanç del 2019, podem veure que durant més de 200 dies de l'any vam acollir creadors i creadores de Xile, Colòmbia, Mèxic, Portugal, Costa Rica, Argentina, Cuba, Itàlia, Balears, Madrid, País Basc, València, Galícia..., que van triat per crear els seus projectes escènics la Sagrera.

Això vol dir molta gent que passa any rere any, ens coneix i s'emporta un trosset de la Sagrera a casa seva.

Durant els dies previs al tancament de la Nau a causa de la pandèmia, estàvem rebent les candidatures per optar a la 10a edició de la nostra **Beca DespertaLab**, una beca per a companyies joves que per primer cop, en la seva convocatòria, està oberta a tot el món, i ja estem rebent propostes d'arreu, així que de ben segur aquesta llista de països l'ampliarem.

Aquests són alguns dels exemples dels projectes que des de la Nau estem duent a terme. Són projectes que ens permeten portar el nom de la Sagrera arreu del món, cosa que ens fa sentir molt orgullosos que un barri com el nostre, estigui en boca de molts professionals de les arts escèniques, gestors culturals i institucions públiques.

Fa més de dos mesos que vam haver de tancar les portes de la Nau a causa del confinament per Covid-19 i des d'aleshores hem seguit treballant des de casa, mantenint el contacte amb les companyies i usuàries del co-working i oferint formacions virtuals obertes a tothom amb professionals del sector com les **Jornades EXIT 2020**. Per exemple, els dies 14, 18 i 20 de maig la Nau Ivanow i el *Colectivo Pa-*

lillos han organitzat les converses **Hilo Escénico**. Han estat tres trobades virtuals de discussió a les 17h (CET) a través de la plataforma ZOOM. A cada sessió havien de participar quatre convidats i convidades de tots dos països, els quals han reflexionat en una conversa oberta al voltant de la importància de les arts escèniques en les formes de participació cultural de nens/es i joves. Cada sessió ha estat oberta a la participació activa de tothom qui, amb inscripció prèvia, ha volgut conversar, intercanviar opinions i/o realitzar preguntes als convidats i convidades.

El *Colectivo Palillos*, format per Carlos A. Ibacache i Mauricio Antonio Ortiz, gestors culturals de la comuna d'Ovalle (Xile), es troben realitzant una residència de gestió cultural per a l'intercanvi i aixecament de metodologies de gestió cultural per a les arts escèniques, com a procés creatiu de nous projectes.

Durant aquest temps, hem hagut de reinventar el nostre dia a dia, pensant en com seguir acompanyant les nostres companyies residents en la distància i oferint el servei d'assessorament de l'**Oficina d'Acompanyament a la Creació** a tothom. Han estat dies de molta incertesa, de dubtes i enyorança, però també ens hem sentit molt agraïts de seguir fent la nostra feina i no perdre el contacte amb la gent. Tot plegat ha estat una experiència i un aprenentatge que de ben segur recordarem.

A partir de la fase 1 podrem acollir les companyies residents i usuàries del co-working que desitgin tornar a disposar de les instal·lacions de la Nau, tot i que en els moments d'escriure aquestes línies no sabem quan podrem obrir les portes de forma general. Seguirem informant dels propers passos que fem, sempre amb la voluntat de tornar a recuperar la vida i el moviment constant de la Nau, però molt conscients de les mesures de seguretat i prevenció establertes per les autoritats sanitàries.

El retrobament amb totes i tots vosaltres és cada cop més a prop i això ens fa sentir molt feliç i il·lusionades. Us animem que ens seguïu, que us apropau per l'espai quan tornem a la normalitat i que ens deixeu mostrar-vos què estem fent des del barri cap al món.

EQUIP DE LA NAU IVANOW

"Mai Rojas. Companyia adjunta" Presenten espectacles a New York, Costa Rica, Puerto Rico i Londres entre d'altres països.

"Germinal 2019. Maçanet de Cabrenys" Participants de Cuba, Itàlia, Galícia, Madrid i Catalunya

Convocatòria Internacional de la beca DespertaLab

Compra - Venda - Lloguer - Gestió patrimonial

Necessitem pisos de 3 i 4 dormitoris per cobrir 74 demandes.

Garantia de venda i lloguer.

Borriana, 1-13, entr. 1º, esc. B 08030 Barcelona (cantonada Gran de Sant Andreu, 92 - Fabra i Puig)

Tel. 93 346 72 11 • Mob. 682 091 209 • Fax 93 274 01 97

info@fincas-sanandres.com • www.fincas-sanandres.com

Què fem?

Ensenyem als petits a patinar i a jugar a hoquei en clau de lleure però també esforçant-se.

Necessitem material?

Només heu de portar la roba d'esport, tota la resta de material per iniciar-vos us el deixarem al Club.

No serà molt petit?

L'edat habitual en que convé iniciar-se a patinar és de 4 anys.

Qui està per ells?

Inicialment fins que s'aguanten dempeus un sol monitor, i després un rati aproximat d'un monitor per 8 nens.

Juguen partits o participen a campionats?

És una etapa d'introducció i no es competeix, però podran participar a trofeus amistosos i exhibicions si els hi ve de gust.

PATINATGE ARTÍSTIC

Contacte: Rubén Reyes
Telèfon: 655 97 86 92

cpcpatinatge@gmail.com
/cpcongrespatinatge
www.cpccongres-patinatge

HOQUEI PATINS

Contacte: Víctor Cruz / Marta Montoya
Telèfon: 666 73 13 00 / 601 06 47 65

hoqueibasecpccongres@gmail.com
/Club-Pati-Congrés
<http://cpccongres-hoquei.cat/>

RESERVA
LA SAGRERA
ES MOU

Els 2 primers mesos
GRATUITS!

ESCOLA CLUB PATÍ CONGRÉS

60 ANYS
1959 - 2019

Amb el suport de
Ajuntament de
Barcelona

**Fincas e
Inmuebles
Sagrera**

93 274.03.03

Passeig Fabra i Puig, 10, 1r, 2a

- Al vostre servei a **SANT ANDREU i LA SAGRERA** •
- Gestió eficaç i amb transparència •
- Tracte personalitzat •

Cerquem CASES i PISOS
per als nostres clients

L'èxit de la vostra compra-venda és el nostre objectiu, aconseguir aquest objectiu és el nostre èxit.

ALGUNES DADES D'INTERÈS

Tot i que la utilització de l'**amiant està prohibida a Espanya des de l'any 2002**, fins a llavors l'estat espanyol va importar més de 2.600.000 tones d'amiant. Aquest perillós material segueix present a les nostres vides, està instal·lat en infraestructures, habitatges públics i privats, indústries i transport.

Segons l'Organització Mundial de la Salut (OMS) cada any moriran 107.000 persones per causes relacionades amb l'amiant. A Espanya, algunes fonts xifren en **40.000 les morts provocades per l'amiant**. Per desgràcia, moltes persones moriran per culpa d'aquest cancerigen durant els pròxims anys.

QUINES MALALTIES PRODUUEIX?

L'**amiant és un potent cancerigen (grau 1)**. Si les fibres s'alliberen i s'inhaleu poden quedar als pulmons i altres parts del cos, i provocar greus patologies que poden aparèixer entre 10 i 40 anys després de l'exposició a l'amiant. No hi ha dosi mínima de seguretat.

RETIRADA DE L'AMIANT

No cal que es trenqui el fibrociment perquè les fibres d'amiant es dispersin pel medi ambient. **L'envelliment del material és suficient per reclamar la seva retirada**. Amb aquesta decisió eliminem la possibilitat de dispersar fibres canceroses a l'entorn immediat. A Espanya, la retirada de l'aminat està regulada pel Real Decret 396/2006 i la Guia Tècnica per a l'avaluació i prevenció dels riscos relacionats amb l'exposició a l'amiant RD 396/2006 de l'Institut Nacional de la Seguretat i la Higiene en el Treball (INSHT), les dues disposicions vetllen per la salut en el món laboral, però no hi ha legislació que protegeixi la salut pública.

A casa meua tinc amiant?

Encara avui a prop de casa podem trobar-nos amb instal·lacions i objectes que poden tenir aquest tipus de fibrociment. Les més comunes són les plaques d'uralita, que poden ser ondulades o llises, jardineres, xemeneies i sortides de fum, reixes de ventilació i canonades o dipòsits d'aigua.

S'aconsella no tocar ni manipular material que contingui amiant ni fer forats amb trepador. Tampoc es recomana treure el material i molt menys dipositar-lo en un abocador no controlat ja que pot constituir un delict. Cal impedir com sigui que les fibres de fibrociment acabin escampades en el medi ambient.

QUÈ ÉS L'AMIANT?

L'empresa Uralita© fabricava materials per a la construcció amb amiant fins al 2002 en forma de plaques, cobertes o parets pluvials, baixants d'aigua, canalitzacions i dipòsits d'aigua. La major part d'aquest material segueix instal·lat malgrat haver acabat la seva vida útil.

L'amiant és un mineral que es presenta en forma de fibres flexibles. **La seva característica principal és que es descomponen amb facilitat fins a quedar reduïdes a fibres microscòpiques**. El fibrociment amb amiant és un material compost de ciment i fibres d'amiant que es va utilitzar en la construcció i, sota altres composicions i formes, en la indústria.

Què podem fer si trobem materials amb amiant abandonats en llocs públics?

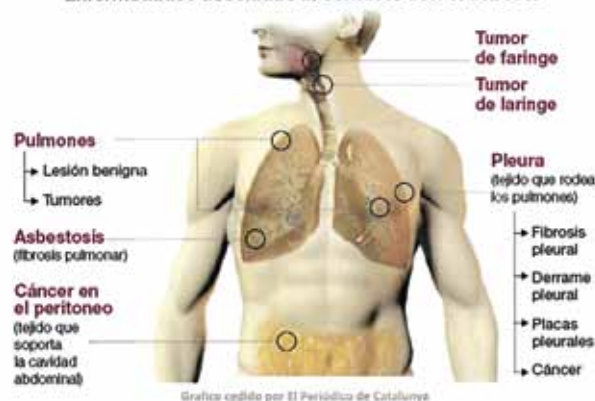
En cas d'observar amiant abandonat en llocs públics cal avisar les autoritats locals, serveis de salut, Inspecció de Treball o Agència Catalana de Residus segons els casos.

En situacions més extremes que poguessin constituir un perill per a la salut pública es podria fer, a més, un escrit informant el Síndic de Greuges i la Fiscalia de Medi Ambient dels fets observats per si són constitutius de delictes. La manipulació indeguda o l'abandonament de materials que continguin amiant en llocs públics poden ser constitutius d'un delictes mediambiental o contra la salut pública.

CONCLUSIONS

1. És necessari un pla per inventariar tot l'amiant instal·lat començant pels espais més sensibles com ara guarderies, hospitals, col·legis i edificis públics molt concorreguts, i per l'amiant instal·lat més perillós (el friable, perquè s'esmicola més fàcilment).
2. Cal que l'Administració fixi una data límit per dur a terme un pla de retirada responsable de tot l'amiant instal·lat en tots els espais públics i privats, interiors i exteriors començant pels llocs més sensibles. Alguns països ja ho ha fet, com és el cas de Suècia, i altres s'han fixat de termini fins al 2028 com Polònia. El mes de març del 2013 el Parlament Europeu va aprovar una resolució per erradicar l'amiant en tota la Unió Europea l'any 2028.
3. Per erradicar l'amiant i preservar la nostra salut caldrà un gran esforç que les administracions. Malauradament podem dir per experiència que és necessària la pressió del veïnat per empènyer les mesures requerides. Si en el teu entorn has detectat problemes amb l'amiant, activat, ves a l'Associació Veïnal del teu barri.

Enfermedades asociadas al contacto con el asbesto

QUÈ FER?

En cas que tinguis problemes amb l'amiant **demana indicacions a l'Administració**. Hi ha oberta una línia de subvencions a la que si pertanyis a una comunitat de veïns segurament et podràs acollir.

Al telèfon 010 us donaran informació sobre el protocol a seguir.

Quan l'afectació per amiant és d'àmbit col·lectiu, per ser d'un equipament o per afectar a nombrosos veïns i veïnes, posant en contacte amb l'Associació Veïnal del teu barri.

Per un país net d'amiant - Barris lliures d'amiant

EDITA: COMISSIÓ DE MEDI AMBIENT DE LA FEDERACIÓ D'ASSOCIACIONS VEÏNALS DE BARCELONA (FAVB)
C/ OBRADORS 8-10 - BARCELONA 93 412 76 00
FAVB@FAVB.CAR - WWW.FAVB.CAT

Coral
MAR DE TAPAS
C/ Sant Antoni Mª Claret, 393
08027 Barcelona
T. 933 492 167

FARMÀCIA SUSANA SERRA
Troba'ns al c. **Pacífic, 61** de Sagrera,
de **dilluns a divendres de 9h a 14h i de 16h a 20.30h** i
els **dissabtes de 9h a 14h**.
La teua salut és tan important per tu, com per nosaltres
Tl. 933 409 520 - farmaciaserramon@cofb.net
Facebook: FarmaciaSusanaSerra - Instagram: Farmacia Susana Serra

L'ESTACIÓ FANTASMA

Anem passant l'any, però hi ha coses que són immutables i no canvien, any rere any, semblen talment eternes, i es mantenen impertèrrites com si els canvis que es produeixen al seu voltant no anés amb elles. I d'aquest fet, cap tan constat, cap tan evident com els rètols que il·lustren aquest article i que podreu trobar al carrer Gran.

Un fet així a Sant Andreu és impensable, però a la Sagrera tot pren una dimensió diferent, una dimensió desconeguda. Els rètols, de manera aparentment inofensiva, conviden a l'incaut transportista a desviar-se de la seva ruta cap un lloc singular. Al cap del carrer, apareix enfront de la seva vista una estació sòlidament dempeus; res sembla indicar el seu estat real, portes i finestres en perfecte estat conviden a pensar que dins de les parets de l'estació hi ha alguna activitat, però els seus ocupants, si existeixen, entren i surten sense que ningú els vegi. No s'ofereix cap servei, cap tren s'atura.

Els cartells que hi ha misteriosament al carrer Gran són per atreure pobres incauts que en mossegar l'esquer, cauen en la trampa espai-temporal, i quan se n'adonen, sols poden observar com lamentablement el seu temps s'esmicola entre les llambordes fins a perdre'l inexorablement. És en aquell moment que se n'adonen que estan davant de la llegendària Estació Fantasma de La Sagrera.

Us preguntareu com poden uns cartells resistir dempeus tantes dècades, penseu que es van posar fa molt i molt temps, imagineu-vos, de l'època en què Renfe encara invertia a Catalunya. Segurament van ser forjats a mà, amb materials nobles, per antics artesans ja laboralment desapareguts, en passar a l'estat conegut antigament amb el nom de jubilació. Curiosament aquest estat també està a punt de desaparèixer, per convertir-se en una nova trampa espai-temporal, on els incauts que voldran optar a l'estatus de pensionista, experimentaran com els migrats diners percebuts s'esmicolen misteriosament entre les despeses irrenunciables i s'esgoten inexorablement als pocs dies. Tan inexplicable com el temps que fa que esperem l'Estació de l'AVE.

SEID (SAGRERENC ESTRANYAT I DESCONCERTAT)

Cartell Cargoexpres

Estació cartell

GAUDEIX DE LA BIBLIOTECA DES DE CASA

La pandèmia causada per la covid-19 va motivar la declaració de l'estat d'alarma per part de l'Estat i va implicar un confinament general de la ciutat des del 14 de març. Les 40 biblioteques de Barcelona han estat tancades fins a nova ordre com a mesura per a contenir l'expansió del nou coronavirus, però això no s'ha traduït en una absència de serveis bibliotecaris. A través de diferents plataformes, els diferents equips bibliotecaris continuem teletreballant per tal de garantir a totes les persones l'accés a la cultura. Durant aquests mesos s'està augmentant significativament el nombre de documents als quals podeu tenir accés des de l'eBiblio Catalunya, el servei que fa possible el préstec de continguts digitals a tots els usuaris i usuàries de les biblioteques públiques catalanes. Per altra banda, hi ha en marxa clubs de lectura virtuals, converses entre autors en *streaming*, concerts, contacontes i moltes altres activitats a través de les diferents xarxes socials, a més d'un munt de projectes ideats per les diferents biblioteques amb l'objectiu de fer més tolerables els dies de confinament.

Totes aquestes activitats les podeu consultar a través de la web i xarxes socials de Biblioteques de Barcelona:
www.barcelona.cat/biblioteques

YouTube: Biblioteques de Barcelona
Instagram: [biblioteques_bcn](#) i [bibliotequesbcn_acasa](#)
Twitter: [@BibliotequesBCN](#)

Si el que voleu és descobrir nous documents i llegir les ressenyes i articles que redacta el personal de la xarxa de biblioteques us recomanem el [bibarnabloc.cat](#), el bloc de Biblioteques de Barcelona.

Per consultar tots els serveis als quals teniu accés amb el carnet de biblioteques, com ara audiollibres, música en

línia a través de la plataforma Naxos, fons locals digitalitzats a través de la plataforma Trencadís, accés al Genius, la biblioteca virtual infantil, a més de molts altres serveis, accediu a la Biblioteca Virtual de la Xarxa de Biblioteques Municipals: <https://bibliotecavirtual.diba.cat/>

Per tal de realitzar el préstec de continguts digitals (llibres i revistes en format electrònic, pel·lícules en línia, escoltar música, ...) podeu accedir amb el carnet de biblioteca a l'eBiblio, la plataforma de préstec de continguts digitals per a totes les persones amb carnet de biblioteques: <http://catalunya.ebiblio.cat/>

Si desitgeu gaudir amb el visionat de documentals musicals, amb el vostre carnet també podeu accedir a IN-EDIT TV, la plataforma de visionat online del Festival IN-EDIT: www.in-edit.tv

I si voleu estar al dia de les notícies relacionades amb la Biblioteca La Sagrera-Marina Clotet consulteu la nostra web: www.barcelona.cat/biblasagrera

I us animem a seguir-nos en les nostres xarxes socials:

Facebook: facebook.com/biblasagrera/
Spotify: [biblasagrera](#)
Telegram: t.me/biblasagrera

Ah! I no us preocupeu dels préstecs i reserves que teniu, quan les biblioteques reobrin ja tornareu els documents que teniu a casa i recollireu les reserves que vau fer abans del confinament.

EQUIP DE LA BIBLIOTECA LA SAGRERA – MARINA CLOTET

LA TORRE DE LA SAGRERA EN CONFINAMENT

La Sagrera, sense dubte, ha viscut moments complexos aquest darrer trimestre. La primavera d'enguany ha vingut protagonitzada pel confinament sanitari generat per la COVID-19 que, des de

la vessant personal, ens ha afectat d'alguna manera o altra. Més enllà de les repercussions sanitàries directes, que són terribles, la pandèmia ha generat un terrabastall sense precedents per a moltes de les nostres famílies: acomiadaments improcedents, quimeres de conciliació laboral amb el teletreball, repunt de violències de gènere, jovent coartat en els seus projectes... Des de la Torre treballem per donar a tothom suport, i no podíem començar l'article sense traslladar-vos tot el nostre escalf.

Com no podria ser d'una altra manera, la Torre no ha estat exempta de la situació i s'ha vist obligada a tancar l'equipament durant més de dos mesos. Malgrat el confinament sever, ens hem reinventat per tal de poder mantenir-hi l'activitat i dur a terme una tasca de cures de la comunitat del territori.

Des del principi, les entitats de la Torre s'han abocat a contribuir en el bé comú del nostre entorn, demostrant així el compromís cívic que les forja. Per exemple, en pocs dies, **Drac, Diables i Gegants de La Sagrera** cedia les seves mascaretes de protecció al personal sanitari que ho requeria. Tanmateix, en tot moment **l'AVV de La Sagrera** ha anat fent-se ressò de les diferents iniciatives veïnals com la **Xarxa Suport Mutu** i dels serveis que s'ofereixen des de l'Administració. Ben cert, també, és que **l'Agrupament Escolta i Guia**, el cau **Pau Casals**, tampoc s'ha mostrat impassible davant la situació, ja que l'equip de caps ha estat generant activitats i dinàmiques des del primer cap de setmana per a famílies i infants, tot contribuint a fer més amena l'estada a casa.

Passats els primers compassos de la pandèmia, una d'aquelles notícies que et fan adonar de la vigència dels fets va ser l'anul·lació tant de **Sant Jordi** com de les **Festes de Primavera de La Sagrera**. Tanmateix, hem dispostat tots els esforços per no resignar-nos i hem treballat per organitzar amb entitats, equipaments i veïnat una proposta cultural i festiva. La imaginació ha hagut de prendre par-

tit i l'enginy tecnològic ha hagut de ser el major agent de confecció. Sant Jordi va venir protagonitzat per una proposta d'ingredients homòlegs a la proposta física: cultura i vinculació al territori per a totes les generacions. El mateix dia vam poder gaudir pel nostre canal de *YouTube* de fins a nou autories de La Sagrera que van llegir de forma concatenada un fragment del darrer llibre publicat pels seus companys i companyes. A més a més, al dia següent vam poder transmetre un **contacontes** amb la llegenda tradicional adaptada en perspectiva de gènere i contextualitzada amb elements icònics de La Sagrera, i tot finalitzat amb un taller per elaborar el llibre de la història en format 3D.

De la mateixa manera, l'arribada de les Festes de Primavera va mostrar tota la nostra predisposició activa a lligar la proposta que pogués sorgir de la comunitat i, alhora, vam poder generar una proposta oberta i comunitària que enriqueís la generada popularment. Aquesta incloïa un taller d'estampació per elaborar el propi domàs de la Festa, exposicions fotogràfiques, torneig de jocs de taula, un bingo popular i un matí de concerts familiars amb artistes del territori, entre d'altres.

El vincle amb la comunitat ha permès establir sinergies que han portat al major èxit les festivitats descrites. Ara bé, també han permès la nostra llavor de col·laboració a la **Xarxa de Suport Mutu de La Sagrera** canalitzant la necessitat de cosir unes armelles identificadores per al voluntariat. Sense dubte, uns vincles que permeten cuidar-nos com a veïnat en aquests temps tan difícils.

Paral·lelament a les activitats generades entorn el calendari festiu, hem pogut mantenir una proposta de tallers virtuals de forma mensual, que sota el paraigua comunicatiu de **#laTORREaCASA** ha permès, a uns preus molt populars, contribuir mínimament a fer front a la realitat. Bé és cert que cal agrair a tota la comunitat de *talleristes* per la seva implicació, sense ella no hagués sigut possible.

Malgrat la situació viscuda, ha romàs encès el motor de **les Comissions de la Torre**. Una de les més actives, la de **Sostenibilitat**, ha aprofitat per donar suport a la iniciativa presentada als pressupostos participatius de **pacificar de cotxes La Sagrera sud** que reivindica la creació d'una superilla urbana en benefici de l'activitat social en una ubicació atapeïda d'equipaments i escoles. En la mateixa línia també s'ha sumat al manifest **#RecuperemLaCiutat**,

fet per diferents col·lectius ecologistes, com el que traça una discursiva homòloga a la prescrita, que, més enllà de reforçar la vessant ideològica, també ha jugat un paper de generació de recursos: tant a les famílies, durant tot el període, com en termes genèrics durant la *Setmana del Medi Ambient*. Ara bé, el gran projecte encetat és l'**obertura d'espais hortícoles** per poder generar vincles amb la terra i la comunitat. Si us interessa treballar la terra en comunicat, no dubteu en posar-vos en contacte amb la Torre.

Tal vegada, una altra de les comissions actives al llarg d'aquest període ha sigut la d'**Història i Patrimoni**, un espai que ha tingut la capacitat de fer memòria a través de la fotografia a les xarxes socials. Alhora, i com a gran projecte del trimestre, ha presentat de forma coordinada amb els diferents col·lectius de La Sagrera la proposta de **conservar i museïtzar el Rec Comtal** al seu pas per La Sagrera als pressupostos participatius del Districte. Les obres efectuades al llarg d'aquestes dues darreres dècades estan destapant restes arqueològiques de gran valor que cal conservar. La seva preservació ha estat llargament reclamada pel veïnat, lamentablement sense tot l'èxit esperat. Cal vetllar per fer una aposta decidida de divulgació de les restes trobades i, sense dubte, el rec comtal ha segellat la nostra història. En certa manera ha estat una de les llavors del seu origen i, alhora, l'ha anant definit al llarg del transcurs de la seva vida. Un valor patrimonial incalculable que és imprescindible que es preservi en la memòria de la seva actual població. Per tant, després de la complexa situació, podem afirmar que les comissions són uns espais socials vius i oberts que es converteixen en una eina útil de transformació de l'entorn: no dubteu en engrescar-vos-hi a formar part!

El retorn a l'activitat física vindrà marcat per la segona edició del nostre **Casal d'Estiu de cultura popular**, una proposta pedagògica intergeneracional, vinculada estretament al territori i que fomenta la confiança i l'autonomia des del petit grup. Un punt de trobada més a La Sagrera que s'ha de veure reinventat, però que és imprescindible mantenir com a càpsula de cura comunitària.

En definitiva, a la Torre hem aprofitat qualsevol moment per teixir complicitats, avançar amb les dinàmiques locals de La Sagrera i construir suport mutu. El confinament no ens ha aturat i, malgrat les dificultats, seguim forjant llaços de gran rellevància i, fins i tot, cosim de noves. L'activitat de la Torre continua reinventant-se d'una forma o altra, mirant de contribuir a la cura comunitària, cuidant-nos!

EQUIP HUMÀ DE LA TORRE DE LA SAGRERA

COVADONGA AL NOSTRE COR

Al vell mig de la pandèmia, mentre seguïem l'evolució del coronavirus i de la desescalada del confinament, el cor de la Covadonga ha dit prou i d'una manera serena i en pau ha deixat de bategar.

Va néixer a Guardo, Palència, el 9 de setembre del 1935 i ha mort el 17 de maig d'un 2020, any que difícilment oblidarem. Va tenir una llarga trajectòria en el camp de l'ensenyament, els últims centres en què va treballar van ser: l'institut de formació professional Lluïsa Cura, del barri de Sant Antoni, i a l'institut Bessòs, on actualment col·laborava en la confecció d'un llibre de memòries.

L'altra faceta de la seva vida va ser l'activisme social. Ambdues, l'ensenyament i el voluntariat, han estat les seves guies, des que a l'any 1960 va entrar a formar part del "*Instituto de Misioneras Seculares*", institut laic i compromès en la renovació social i d'Església, duent a terme una vida d'entrega i d'implicació amb els més desfavorits. Sempre disposada al compromís i amb una admirable discreció, com si no hi fos, però, i tant que hi era!

A La Sagrera en podem donar testimoni, un barri al qual va venir a viure a l'any 1975 i en el qual es va integrar des del primer moment, tant a la Parròquia del Crist Rei com en els moviments veïnals, l'Associació de Veïns o La Sagrera es Mou, entitat de la qual va ser cofundadora fa 9 anys. Hi ha participat, de manera constant, fins als seus últims dies.

Els que hem tingut l'honor de coincidir amb ella, en el decurs de la seva activitat social, voldríem saber estar a l'alçada de l'exemple que ens ha suposat i aprendre de la seva constància, col·laboració, senzillesa i del saber estar amatent amb les persones de l'entorn.

Et trobem a faltar Covadonga

LA JUNTA DE LSEM

El Consorci per a la Normalització Lingüística va haver d'interrompre totes les activitats presencials el 12 de març

arran del decret d'estat d'alarma, tant les formatives com les que es fan fora de l'aula. També les parelles lingüístiques del Voluntariat per la Llengua (VxL) que estaven fent trobades presencials van haver d'aturar-se de manera immediata, però van poder continuar fent les converses per mitjà de videoconferència o videotrucada, i moltes d'aquestes parelles han pogut continuar practicant el català.

El **VxL virtual** consisteix a formar parelles lingüístiques compostes per un voluntari, que parla català fluidament, i un aprenent, que en té coneixements bàsics i vol adquirir fluïdesa. Tots dos es comprometen a dedicar una hora a la setmana a l'activitat. Les trobades es fan a través de plataformes de videoconferència, com ara Skype, Hangouts, Whatsapp...

La conversa informal a través del mòbil o l'ordinador amb un voluntari que parla català és una bona opció per a les persones que estan aprenent la llengua i volen fer-la servir, o per a les persones que sense fer cap curs volen millorar la pràctica de la llengua.

Per al voluntari, a part d'ajudar una altra persona a perdre la por i la vergonya de parlar la nostra llengua, és una bona oportunitat per conèixer persones d'arreu del món i les seves cultures, de passar-s'ho bé i d'enriquir-se personalment.

Participar-hi és molt fàcil. Només cal entrar al portal vxl.cat i emplenar la fitxa d'inscripció, seleccionant la preferència "Virtual" i especificant la disponibilitat horària actual. En pocs dies els inscrits rebran una **comunicació per correu electrònic d'una persona de l'equip de professionals del VxL** amb la informació necessària per començar les trobades virtuals amb la parella lingüística assignada.

Per a més informació podeu consultar el web <https://www.vxl.cat/> o escriure un correu electrònic a vxl.bcn@cpnl.cat.

També podeu seguir tota l'actualitat relacionada amb el programa a través del les xarxes socials del CNL de Barcelona.

Coneix els nostres

CURSOS HOMOLOGATS

CICLE FORMATIU DE GRAU SUPERIOR

IMATGE PER AL DIAGNÒSTIC I MEDICINA NUCLEAR

MODALITAT: PRESENCIAL/DISTÀNCIA HORARI: MATÍ / TARDA

CICLE FORMATIU DE GRAU SUPERIOR

RADIOTERÀPIA I DOSIMETRIA

MODALITAT: PRESENCIAL HORARI: MATÍ

CICLE FORMATIU DE GRAU SUPERIOR

ADMINISTRACIÓ I FINANCES

MODALITAT: PRESENCIAL HORARI: MATÍ/TARDA

CICLE FORMATIU DE GRAU SUPERIOR

HIGIENE BUCODENTAL

MODALITAT: PRESENCIAL HORARI: TARDA

CICLE FORMATIU DE GRAU MITJÀ

CURES AUXILIARS D'INFERMERIA

MODALITAT: PRESENCIAL/DISTÀNCIA HORARI: MATÍ / TARDA

www.samclaret.com

c/Sant Antoni Maria Claret, 363-371 - 08027 Barcelona
Tel. 93 352 49 32 / 93 349 75 66

08058982 CENTRE HOMOLOGAT

DONES I HOMES DE LA SAGRERA TAMBÉ EREN A LA CATEDRAL

La moguda de l'1 de març potser ens queda una mica lluny perquè el seu protagonisme, malauradament, ha cedit el lloc a la plaga que ens afecta amb el coronavirus, però ja hi ha altres veus –molt més autoritzades– que en parlen. Desitgem que passi aviat i que homes i dones ens puguem trobar per les places i carrers i abraçar-nos, tot celebrant que alguna cosa hem après d'allò que tantes vegades ens repetim d'*estimar-nos els uns als altres*, com hem sabut fer durant aquests dies de patiment.

Aquell dia 1, davant la Catedral, Déu n'hi do les dones i homes de La Sagrera que hi érem presents, i vaig pensar que quan es diu "**La Sagrera viu**" és veritat, perquè sap viure la joia de la festa, la marxa reivindicativa o, com ara constatem, acompanya aquells que en tenen necessitat. **Tota la Sagrera** en va donar testimoni amb la publicació del manifest a l'anterior revista del febrer.

Allà a la Catedral veiem en moltes pancartes **Alcem la veu**, però **Alcem la veu** no és la llegenda d'un cartell al costat de molts altres. És l'expressió d'un crit que emergeix del fons del cor de moltes dones d'arreu del món que sentim la discriminació que patim a la nostra Església. Un crit que ve del passat i que ens hi enllaça i compromet: venim d'una llarga tradició, la d'aquelles dones valentes dels relats evangèlics que van seguir Jesús i van comunicar el seu missatge, d'aquelles que estan activament presents en els inicis del cristianisme. O d'aquelles altres que, tot i sentir-se atrapa- des en la misogínia de la seva època, van fer sentir la seva veu a través dels seus escrits: Hildegarda de Bingen o Isabel de Villena, Caterina de Siena o Teresa de Jesús, dones valentes, místiques d'ulls oberts. I també venim de dones molt més properes en el temps i en l'espai, dones dels nostres pobles que ens han contagi- at una il·lusió i una força per arribar a l'arrel del problema, endinsant-nos en el coneixement de la nostra història i en buscar els camins que ens portin a una Església i una societat que han de ser diferents.

Anys d'estudi, reflexions i pregària que ens van conduir a formular-nos preguntes noves i sempre renovades, a aprofundir en els coneixements teològics per a poder identi- ficar els criteris que es van utilitzar per a oprimir les dones, silenciar les seves veus, o fer-nos invisibles. En la nostra ge- nealogia també hi ha les dones que des del segle XVIII van gosar estudiar la Bíblia, sense professors ni interpretacions esbiaixades i aplicant mètodes menys ideològics, que són les precursoras d'un nou camí que en general, avui, li diem feminista. Es diguin *womanistes*, *ecofeministes*, o simple- ment *feministes*, segons el continent, posició social o raça, a totes ens uneix el desig d'alliberar-nos de tots els entre- bancs (lleis, normes, mentalitat) que ens impedeixen aca- bar amb les desigualtats.

Des del Vaticà II a l'Església hi ha hagut una veritable re- novació: en els estudis, la pastoral, la relació amb el món..., però malauradament va representar ben poc en el que fa referència a la situació de les dones en l'**estructura** de la Institució. Hi ha dones a més llocs, però amb un percen- tatge insignificant en una Església que ha de ser d'iguals. Dones i homes no tenim les mateixes oportunitats, sigui a les facultats de teologia, seminaris, parròquies... Hi som, una mica, però encara n'estem tan lluny! Només cal fer un cop d'ull a les xifres... La revolució continua!

El clam d'avui ha estat el del desig d'avançar fermament en el camí que, a Barcelona, es va iniciar fa més de trenta anys, quan un grup de dones decidides volia desprendre's d'una tutela masclista i paternalista, i avançar vers una Església que reconegui les dones com a subjectes de ple dret. Avui, gràcies a Déu, són molts i diversos els grups, i alguns clergues, que avancem en aquesta direcció i moltes les dones joves que han pres la torxa del camí a seguir. Hi ha esperança! A La Sagrera també!

ROSER SOLÉ BESTEIRO

VEÏNA DE LA SAGRERA MEMBRE DE DONES CREIENTS **ALCEM LA VEU**

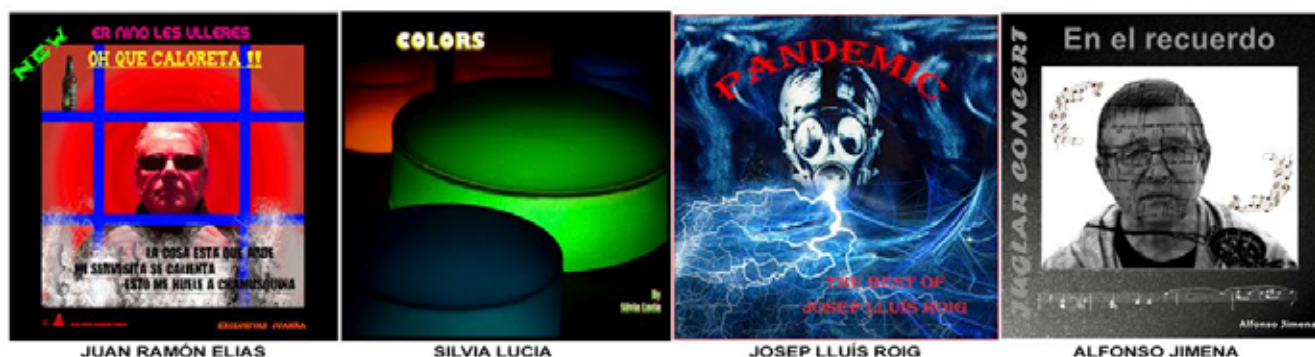

PHOTOSAGRERA L'entitat fotogràfica de la Sagrera
Punt de trobada dels aficionats a la fotografia a la Sagrera.
EN TEMPS DE CONFINAMENT

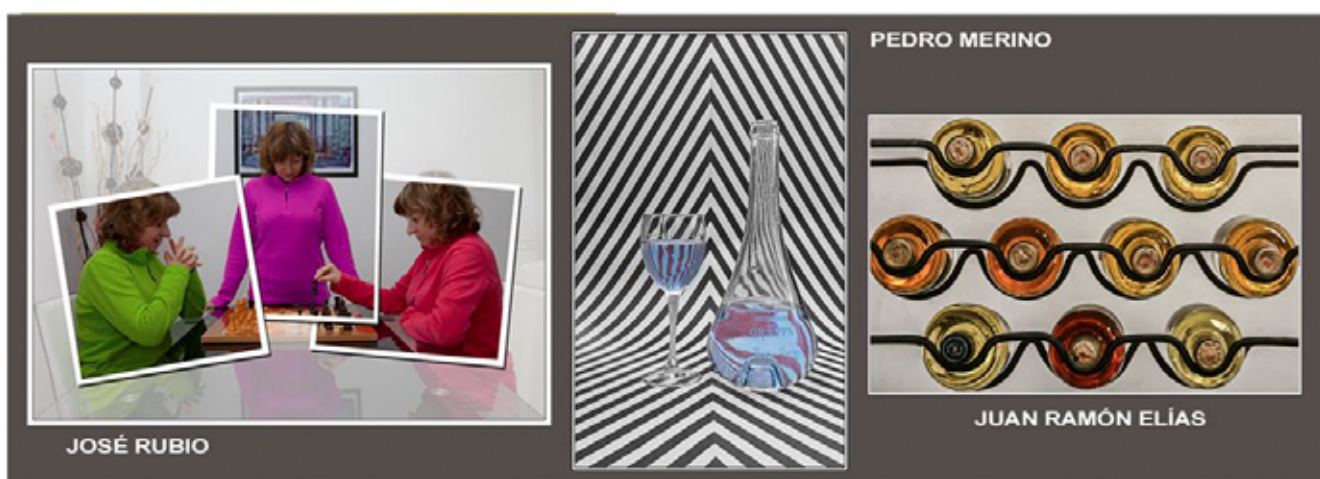
Durant aquests mesos de confinament per la presència del Covid-19, tots ens hem vist privats d'algunes de les nostres activitats quotidianes i hem perdut les nostres habituals trobades setmanals. No obstant això, des de la nostra Associació, ens hem reinventat i ens hem marcat dos objectius: per una banda no perdre la pràctica de la nostra afició, i, de l'altra, mantenir el contacte, en forma virtual, entre els membres de Photosagrera.

Cada setmana hem establert reptes fotogràfics per desenvolupar la creativitat i compartir, mitjançant vídeos, l'anàlisi dels treballs presentats. S'han plantejat temes tan diversos com ombres, contrallums, ampolles, objectes quotidians, plats cuinats, minimalisme, portades de vinils, etc. D'acord amb la quantitat de fotografies rebudes, constatem que la idea ha estat ben acollida per part dels socis de Photosagrera i que s'han aconseguit els dos objectius establerts.

Paral·lelament a tots aquests reptes proposats per la Junta de Photosagrera, col·laborem amb la Fundació Basiana-Vers en la promoció de la campanya "El comerç sempre al teu costat", realitzant fotografies dels comerços del barri de la Sagrera. La Sagrerina.com les publica cada dia a les xarxes socials.

Volem compartir amb les persones de la Sagrera totes aquestes fotos. Les podeu veure a la nostra pàgina web (www.photosagrera.com).

D'altra banda, ens congratulem per haver quedat classificats en el lloc 18 d'entre un total de 61 associacions fotogràfiques que participen a la Lliga organitzada per la Federació Catalana de Fotografia. Esperem que el proper any puguem escalar algunes posicions per portar a la nostra Associació Fotogràfica de la Sagrera a cotes més altes.

XAVIER BASIANA, 50 ANYS A LA SAGRERA

En aquest número del Tota la Sagrera volíem fer una entrevista a un dels veïns més coneguts per la seva participació en entitats i propostes culturals per al barri, com és el Xavier Basiana. Aquest manresà, que es manté amb esperit jove i emprenedor, i que encara fantasieja amb un barri millor per a tots nosaltres, ha complert 50 anys al barri i com a reflexió arran d'aquest fet ha escrit un article que ens ha permès publicar en comptes de l'entrevista habitual, que recuperarem passat l'estiu.

Aquests dies de la pandèmia, si alguna cosa bona ha tingut és que el fet d'estar confinat ha donat peu a tenir temps per pensar i repassar els anys passats.

Aprofitant que el 10 de març va fer 50 anys que vaig arribar a La Sagrera, procedent de Manresa, *La Torre de La Sagrera*, nou equipament al barri, em va demanar que fes una mica de repàs d'aquests 50 anys. Gairebé dos mesos confinats i sense la pressió del dia a dia m'ha permès retrobar fotos i escrits de les meves vivències i també de repassar la meua vida en aquest barri.

Després del meu pas per l'arquitectura, i que va culminar amb la proposta del meu equip d'apostar per portar l'estació de l'AVE a La Sagrera i de pensar com podria ser aquell buit de les vies del tren i de l'antiga estació de Mercaderies, vam generar expectació al barri amb una visita històrica. El 1993 vam portar l'arquitecte britànic **Norman Foster** al Centre Cívic del barri, La Barraca, per explicar la nostra proposta de transformació del nostre entorn.

Pensàvem que La Sagrera podria esdevenir la porta d'entrada d'Europa a Barcelona i que, a cada 100 metres, tindríem un nou equipament i el "*Central Park*" de la ciutat...

Amb els anys em vaig adonar que les diferents formacions polítiques no presenten unitat d'acció quan cal pensar en termes

de ciutat i que cada partit opta per fer política en comptes de fer ciutat.

Des del 1993, ja han passat 27 anys i tots aquells somnis de La Sagrera d'esdevenir el cor i nou centre de la ciutat s'han esvaït. Vàrem generar expectatives de futur, però els somnis no es van fer realitat. Potser d'aquí a 10 anys veurem l'estació acabada i un incipient parc començarà a créixer; no sé si seré viu per veure-ho. Sempre he pensat que un dels motius d'haver canviat de xip i abandonar l'arquitectura per abraçar la gestió cultural d'alguna manera té a veure amb aquell fracàs. Vàrem generar una il·lusió que mai no ha arribat.

Em vaig prometre que els equipaments que havien d'arribar com a resultat de la transformació urbanística, si no arribaven a través de la gestió pública, m'implicaria personalment via gestió privada per tal que el meu barri els aconseguís.

El 23 de desembre de 1997 començà una nova etapa a la meua vida. Vaig decidir comprar la nau abandonada de l'antiga fàbrica **Ivanow**, al número 30 del carrer Hondures; a tot just 50 metres del meu estudi, situat al carrer Josep Estivill, 57. Vaig hipotecar-me econòmicament i, sense experiència prèvia en el camp de la gestió cultural, juntament amb el meu equip de col·laboradors, la vam posar al servei cultural del barri de La

Sagrera. Aquests dies he repassat els 10 anys intensos d'activitats i he comprovat la gran quantitat d'iniciatives interessants que vàrem aportar al barri: exposicions, debats, punt de trobada i de debat, teatre professional, la creació de *La Sagrera Jazz Group*, *l'Espai Universitari*, s'hi va crear la *Plataforma Volem l'Estació el 2004*. Un inacabable nombre de projectes i propostes engrescadores i dinamitzadores del barri. Seria difícil esmentar tots els esdeveniments i idees que van néixer en aquest espai recuperat com a centre cultural.

El 2006 vaig crear la **Fundació Sagrera**, tot confiant que algun dia la **Nau Ivanow** esdevindria un equipament públic, municipal, gestionat per una fundació feta ad hoc. A tot això, anàvem creixent i vàrem haver d'anar llogant els edificis de les fàbriques annexes com la "Guillot", "Olis Abaco" i, finalment, la que vàrem batejar com "lon". Les tres naus en conjunt les vàrem batejar com a **Espai 30**.

Vam arribar a un acord amb l'Ajuntament i els vàrem cedir la Nau Ivanow a canvi d'assumir la hipoteca d'uns 700.000 € que ens van obligar a formalitzar per reformar la coberta de l'edifici, així com la façana principal i adequar les sortides d'emergència a la normativa vigent. Arran d'aquesta circumstància, l'Ajuntament, amb l'alcalde Jordi Hereu al capdavant, em va atorgar la **Medalla d'Honor de la Ciutat** el 3 de desembre del 2009.

La Nau Ivanow va passar a dependre de l'ICUB, que la va transformar en *Fàbrica de Creació de les Arts Escèniques*. En virtut d'aquesta decisió, vaig quedar apartat de la Fundació i de la seva gestió. Tants anys d'esforç i tanta il·lusió invertits per a res. El meu equip i jo ens dedicàrem a fer créixer *l'Espai 30* totalment desvinculat de la Nau Ivanow fins que, el 2015, anímicament derrotat, vaig decidir conquerir per a La Sagrera una altra fàbrica, també abandonada, del barri, que la batejàrem com a **Nau Bostik**. Recentment, el 15 de febrer, es van complir els 5 anys de l'acord amb la propietat, la immobiliària "La Llave de Oro".

Avui penso que la Nau Bostik constitueix ja un referent a Barcelona (i fins i tot molt més enllà) com a espai on es gesta cultura de base i que compta amb una gestió, amb una mirada i una voluntat d'esdevenir comunitàries.

Ara també, després de la pandèmia, haurem de trobar entre tots els actors del barri la manera de com volem que sigui i cap a on volem orientar-la; definir-ne els seus usos i la seva gestió. Nosaltres, com sempre, hem pres la iniciativa i, amb el meu equip de col·laboradors, hem llançat una proposta de transformació urbanística i arquitectònica per dibuixar un futur equipament verd i sostenible.

Però estava parlant de la Nau Ivanow i penso, crec sincerament, que perdre la seva gestió va significar un pas enrere, un gran

fracàs. La seva gestió va passar d'un equipament de barri a La Sagrera, pel qual tanta gent va lluitar, a un equipament de ciutat d'esquena al barri. S'ha convertit en un espai amb molt poca presència a la vida de barri, i em sap greu haver dedicat els millors anys de la meva vida per arribar a aquest trist final.

Faig una crida a l'Ajuntament i a tot el barri per tal de replantejar el projecte. La Nau Ivanow va néixer per ser un equipament de i per a La Sagrera; de i per als sagrerencs. Personalment, em plau oferir-me, juntament amb l'equip gestor que fins ara ha estat al capdavant de la Nau Bostik, per recuperar un projecte que un dia, sense que encara en sapiguem les raons, se'ns va arrabassar.

Paradoxalment, la marca "Nau Ivanow" continua registrada al meu nom. Potser ha arribat el moment de recuperar-la.

A 16 de maig de 2020

XAVIER BASIANA VERS | FUNDADOR DE LA FUNDACIÓ BASIANA VERS

EL PERQUÈ DE LA IMPORTÀNCIA DEL MAGNESI. NO TOTS ELS MAGNESIS SÓN IGUALS.

D'un temps cap aquí, cada vegada més persones ens pregunten per aquest mineral. Tremolor en parpelles, contractures, rampes nocturnes... Una majoria de persones coneixen aquests símptomes característics del dèficit de magnesi. Hem decidit escriure aquest article per aclarir possibles dubtes que pugueu tenir.

Amb el número atòmic 12 de la taula periòdica dels elements, el magnesi és el vuitè element en abundància en l'escorça terrestre. El seu nom, d'origen grec, prové d'una regió de Tessàlia anomenada Magnèsia, on el sòl és especialment ric en magnesi sota diferents formes.

El magnesi és essencial per al funcionament de molts mecanismes fisiològics de l'organisme i és un mineral que participa en més de 300 reaccions químiques del nostre organisme. S'obté de l'alimentació o dels aportaments complementaris per cobrir necessitats, prevenir estats de dèficit o alleugerar alguns trastorns o patologies. Les principals fonts de magnesi són els cereals (blat), els llegums (soja, cigrons), la xocolata, els fruits secs (ametlles, cacauets...) i les verdures i hortalisses. Sense dubte, una alimentació variada i equilibrada sempre serà la millor garantia per tal que el nostre organisme tingui un nivell de magnesi òptim.

LES FUNCIONS DEL MAGNESI

1. **Fonamental per tal que funcionin els teixits**, sobretot el teixits musculars i cardíacs.
2. **Síntesi i utilització de compostos rics en energia.**
3. **Estructural en ossos i dents, en menor quantitat que el calci.** També actua en sinergia amb el calci, ja que prendre'l de forma regular fixa el calci als ossos.

Què succeeix quan hi ha dèficit?

La deficiència de magnesi produeix un gran nombre d'**alteracions neurològiques, cardiovasculars, renals, gastrointestinals i musculars.**

Quines són les afeccions derivades de la falta de magnesi?

1. Alteracions neuromusculars que es manifesten amb:
  - Contractures (l'afecció més coneguda per tothom).
  - Parestèsia, (sensació de formigueig, adormiment, encoixinament...).
  - Vertigen o insomni.
  - Estrès
2. Altres alteracions
  - Malalties cardiovasculars, diabetis e hipertensió
  - Estats d'ansietat, migranyes
  - Osteoporosis

¿Per què el teu cos no té el magnesi que necessita?

Són diverses les raons que expliquen la carència d'aquest mineral:

- Dietes desequilibrades,
- La ingesta de cierts medicaments
- Situacions fisiològiques: el estrès, la pràctica intensa d'esport, l'embaràs, nens en període de creixement, migranyes (redueix les crisis) i altres situacions.

En aquestes situacions necessitem un aport extra de magnesi.

De fet, s'estima que un 20% de les persones que viuen en països industrialitzats presenten dèficits d'aquest mineral.

¿Com ha de ser un magnesi per tal que sigui eficaç?

Com en tot, hi ha **molts tipus de magnesi**, a més, poden ser de diferent qualitat el que determinarà la seva eficàcia.

Primer lloc cal tenir en compte:

Per tal que sigui realment bo per l'organisme i faci l'efecte desitjat, és important que sigui biodisponible, és a dir, que s'absorbeixi adequadament: això depèn de la naturalesa de les sals de magnesi.

Existeixen diverses sals de magnesi:

- a) **Les sals inorgàniques:** mal assimilades per organisme, poden acidificar el medi, altes dosis donar diarrees i pèrdues de ions.
- b) **Les sals orgàniques:** millor assimilades i amb efecte alcalinitzant, òptima retenció de minerals, ben tolerades a nivell digestiu.
- c) **Fomes amino-complexes o quelants:** ben assimilades, ben tolerades, no alteren l'equilibri àcid-base

En segon lloc cal combinar-lo amb altres ingredients com:

- **La vitamina B6** (indispensable en el metabolisme del magnesi)
- **La taurina** (ajuda a disminuir les pèrdues de magnesi a nivell renal) així ens assegurem una gran eficàcia.

CONCLUSIÓ

No tots els suplementes són iguals.

Demana consell al teu farmacèutic per tal que t'aconselli d'un complement alimentici de magnesi de qualitat. Ja que són diversos els factors que s'han de tenir en compte:

- 1) El tipus de sal de magnesi
- 2) Les vitamines i complementaments que l'acompanyen.

Un aport extra de magnesi ajudarà a disminuir el cansanci, la fatiga i millorarà el funcionament dels músculs.

Així que ja saps, si et sents identificat amb algunes de les situacions que hem explicat: eligeix com aliat un complement de magnesi adequat.

¡El teu cos -i també la teva ment – t'ho agrairan!"

SUSANNA SERRA SIMÓN, FARMACÈUTICA DE LA SAGRERA
LA FARMÀCIA, SERVEI ESSENCIAL I AL SERVEI DELS VEÏNS DURANT EL CONFINAMENT

FOTODENÚNCIA

En aquesta ocasió volem fer denúncia d'un acte d'**incivisme ciutadà**, que si bé no és nou, en aquests últims dies és molt més evident. Com molts de vosaltres reconeixereu per la fotografia, parlem del **Punt verd** de Sant Andreu, que és fix (a diferència del de davant del Mercat de Felip II, que és mòbil). Aquest Punt verd és molt utilitzat per una part del barri de La Sagrera per estar a tocar del Parc de la Pegaso i, per tant, a prop nostre. Recordem que aquestes instal·lacions serveixen per desfer-nos dels residus que no podem llençar als contenidors que trobem al carrer (gris, marró, verd, blau i groc). Utilitzant aquests espais contribuïm a millorar el procés de reciclatge i ajudem a preservar el medi ambient i mantenir més nets els nostres carrers. Doncs bé, n'hi ha ciutadans que deuen pensar que estan oberts dia i nit, perquè decideixen anar a deixar els "seus" residus fora d'hores obertura i per no tornar-los cap a casa seva els deixen a la

zona exterior, sense importar que puguin embrutar, o que puguin ser tòxics per a animals o nens que puguin apropar-se. Deuen pensar: *"ja ho netejarà algú, jo me l'he tret de sobre"*. Siguem **cívics** i respectem l'espai públic i els horaris dels serveis, complim amb els nostres deures ciutadans de la mateixa manera que exigim que compleixin amb els nostres drets. Millorem el nostre entorn!!

ASSOCIACIÓ DE VEÏNES I VEÏNS DE LA SAGRERA • FES-TE'N SOCI!!

QUOTA SOCI

FINS A 30 ANYS 15€

DE 30 A 65 ANYS 20€

+ DE 65 ANYS 10€

TRUCA'NS DILLUNS, DIMECRES I DIVENDRES DE 18h a 20h al 93 4081334

o ENVIA'NS AQUEST FULLET A Berenguer de Palou, 64-66 • E-MAIL: avv.lasagrera@gmail.com

DADES:

Nom i Cognoms:

DNI

Data de naixement

Adreça:

Codi postal

Població

E-mail:

Telèfon:

Mòbil

Signatura:

Data d'alta

Domiciliació bancària:

Avis Legal. D'acord amb l'article 5 de la Llei Orgànica 15/1999, de protecció de dades de caràcter personal (LOPD), us informem que les vostres dades s'inclouen en el fitxer: "Socis", el responsable del qual és **Associació de Veïns i Veïnes de la Sagrera**. Les vostres dades seran tractades amb la única finalitat d'informar-vos dels actes i activitats de l'Associació. En qualsevol cas, podeu exercir els vostres drets d'accés, rectificació, cancel·lació i oposició mitjançant una comunicació escrita, a la qual heu d'adjuntar una fotocòpia del DNI, adreçada a **carrer Berenguer de Palou, 64-66 • 08027**

ESO

- ▶ Educació Secundària Obligatòria

Batxillerat

- ▶ Ciències i Tecnologia
- ▶ Humanitats i Ciències Socials

Hoteleria i Turisme

- ▶ GS Gestió d'Allotjaments Turístics*

Empresa i Màrqueting

- ▶ GM Gestió Administrativa*
- ▶ GS Màrqueting i Publicitat*

Informàtica

- ▶ GM Sistemes Microinformàtics i Xarxes*
- ▶ GS d'Administració de Sistemes Informàtics i Xarxes*
- ▶ GS Desenvolupament d'Aplicacions Multiplataforma*

Automoció

- ▶ PFI de Reparació i Manteniment de Vehicles
- ▶ GM Electromecànica de Vehicles - Automòbils
- ▶ GM Electromecànica de Vehicles - Motocicletes
- ▶ GM Carrosseria
- ▶ GS Automoció*

Corporate

- ▶ Formació in-company
- ▶ Postgraus
- ▶ Formació Ocupacional
- ▶ Promoció Laboral
- ▶ Consultoria de Captació i Formació

Mecànica de Competició

- ▶ Formació de Mecànics de Competició - Automobilisme
- ▶ Formació de Mecànics de Competició - Motociclisme

Enginyeria de Competició

- ▶ Màster en Enginyeria de Competició
- ▶ Online Motorsport Engineering Master

* Formació també disponible en modalitat online

monlau.com

Centre Sagrera

C/ Monlau, 6 - 08027 BCN
Tel. 93 340 82 04

Centre La Maquinista

C/ Caracas, 35 - 08030 BCN
Tel. 93 274 47 00

info@monlau.com

monlau.com/corporate

C/ Caracas, 35 - 08030 BCN
Tel. 93 274 47 00
corporate@monlau.com

monlau-competicion.com

Seu Central Barcelona

C/ Potosí, 38 - 08030 BCN
Tel. 93 274 40 75

Centre Montcada

C/ Electrònica, 2-3 - Pol. Ind. La Ferreria
08119 Montcada i Reixac - BCN
Tel. 93 274 40 75

info@monlau-competicion.com

Segueix-nos a:

Generalitat de Catalunya
Centre Homologat i Concertat
Departament d'Ensenyament
Departament de Treball
Indústria, Comerç i Turisme

Erasmus+